Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 100 (8.835) ◆ 1996 йил 23 август, жума ◆ Сотувда эркин нархда

УЛУҒ БАЙРАМИМИЗНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

21 август куни Президент Ислом Каримов раислигида Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги тантаналарига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича мажлис бўлиб ўтди.

Мустақиллик байрамига саноқли кунлар қолди. Тўйга тўёна билан келиш халқимизнинг хайрли урф-одатидир. Шу кунларда мамлакатимиз бўйлаб ушбу қутлуғ санага тайёргарлик ишлари авж олган. Истиқлол байрамига муносиб туҳфа тайёрлашдек эзгу ният халқимизнинг бунёдкорлик ва яратувчанлик кучига куч қўшди. Мамлакатнинг ҳар бир шаҳар ва қишлоғи бугун катта шодиёнага тайёргарлик либосини кийган. Байрам тантаналарининг энг катта, асосий қисми эса, анъанага айланганидек, пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонида бўлиб ўтади.

Мажлисда Марказий майдонда ўтказиладиган мустақилликнинг беш йиллиги тантаналари дастури муҳокама қилинди. Президент Ислом Каримов Марказий майдонда бўлиб ўтадиган ушбу тантана катта байрам концертидан иборат бўлиб қолмай, истиқлолга эришилганидан кейинги йиллар давомида босиб ўтилган йўл ва қўлга киритилган ютуқлар шукуҳини, таъбир жоиз бўлса, муайян хулосасини ўзида мужассам этиши лозимлигини таъкидлади.

— Ўтган беш йил биз танлаган йўлнинг тўғрилигини кўрсатди, — деди Президент. — Бугун халқимиз ушбу йўлдан дадил олға бормоқда. Шу боис мустақиллик байрами бир кун давом этадиган байрам эмас. Мустақиллик ифтихори, бу муқаддас туйғу халқимизнинг янгидан-янги ютуқларни қўлга киритишида доимо унга ҳамроҳ бўлиши керак.

Бу байрам шунчаки нишонланадиган байрам эмас, беш йил давомида эришилган ютуқларимизни ифода этиши, келажакда бундан-да улкан зафарларга, тараққиётга эришишимизга одамларда ишонч уйғота олиши зарур. Беш йил давомида жаҳон узра ўзбек ўзбеклигини намоён эта олди, маънавиятга катта эътибор берилди, миллий қадриятларимиз тикланди.

Байрам тантаналари одамларни руҳлантирсин. Унда қатнашган, ойнаи жаҳон орқали кўрган ҳар бир одам шу кунларга етгани учун, мустақиллигимизнинг беш йиллиги тантаналарини кўриш насиб этгани учун шукроналар билдириши керак. Айтиш мумкинки, байрам тантаналари ижодкорларга илҳом берсин, халқимиз, ватанимиз, истиқлолимиз ҳақида янги-янги асарлар яратиш учун туртки берсин. Бошқача айтганда, мазкур тантаналар одамлар қалбида мустақилликдан ғурурланиш, фахрланиш туйғусини янада кучайтиришга хизмат қилсин.

Мамлакатимиз раҳбари байрам сценарийси билан танишар экан, унда ўзбек миллий санъатининг бетакрорлигини намойиш эта билиш, мамлакатимиздаги турли миллат вакилларининг тотувлиги, айниқса, Туркистон халқларининг азалий қардошлигини кўрсатувчи саҳналарга алоҳида эътибор берилиши кераклигини қайд этди.

Байрам дастури икки соатга яқин давом этади. Уни ижро этишда 6,5 минг киши қатнашади. Истиқлолнинг беш йиллигига бағишланган байрам дастури аввалгиларидан бирмунча фарқ қилади. Шунингдек, Марказий майдондаги иншоотлар композицияси ва конфигурациясига ҳам бирмунча янгиликлар киритилган.

Мажлис давомида ёзувчилар, шоирлар, санъаткорлар, мутасадди раҳбарлар байрам дастурига оид турли фикрлар билдирдилар. Асосий эътибор байрам тантаналарини кўтаринки руҳда ва мазмунли ўтказишга қаратилди. Шунингдек, Тошкент шаҳри кўчаларининг безатилиши ва бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, Мустақилликнинг беш йиллиги байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Х. Жўраев, Бош вазир ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА).

СУРАТДА: мажлис пайти.
С. Зуфаров олган сурат.

ИШЧИЛАРГА—МУКОФОТЛАР

Ҳозир ҳамма жойда қутлуғ байрамга қизғин тайёргарлик кетмоқда. Жумладан, «Оникс» ҳиссадорлик жамиятида ҳам ўтказиладиган пухта тадбирлар режаси белгилаб олинди.

Унга кўра дастлаб «Ўз касбининг устаси» кўрик-танлови ўтказилади. Танловда конструктор, технолог, муҳандислар, оддий ишчилар ҳам қатнашиб, иқтисодий томондан манфаатли, кўриниши чиройли янги халқ истеъмоли моллари ижод қилишлари керак бўлади. Танловга топширилган барча ишларни корхона бадиий кенгаши кўриб чиқиб, учта ғолибга пул мукофотлари топширилади.

Сўнг корхона ходимлари оталиқдаги ташкилотлар — 109-мактаб-интернат, уруш ва меҳнат фахрийлари республика пансионати, кўрлар жамиятига бориб ўзларининг махсус совғаларини топширишади.

30 август куни байрам дастурхони ёзилиб, корхона бадиий ҳаваскорлари, туман маданият уйларининг созандалари иштирокида шўх куй-қўшиқлар янграйди. Шу куни корхонанинг энг яхши ишчиларига мукофотлар топширилади.

Дамир ИСЛОМОВ.

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР БОЗОРИ ЧАҚҚОН

«Тошкент» республика фонд биржаси кундан-кунга фаолиятини кенгайтириб, тараққий эттириб бормоқда. Муҳими, ўз олдига қўйган мақсад ва режаларини амалга оширишда фаоллик кўрсатмоқда.

Ҳозир биржада Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси қошидаги қимматли қоғозлар бозорини назорат этиш ва мувофиқлаштириш марказининг лицензиясига эга бўлган 133 та брокерлик идораси фаолият кўрсатмоқда. Айни пайтда биржа савдолари ҳафтасига уч маротабалаб ўтказилмоқда. Ўтган олти ойда биржа томонидан жами 70 марта кимошди савдоси ўтказилган бўлса, унда 770 акционерлик жамиятлари иштирок этиб, 1,1 миллиард сўмлик 2,3 миллион дона акция сотилган.

Биржа фаолиятининг биринчи ярим йиллиги юқори кўрсаткичлар билан якунланди. Албатта бунда биржанинг иш кўлами кўпайгани яққол сезилди. Сотилган акциялар сони ва ҳажми ўтган йилга нисбатан 1.100 фоизни ташкил этди.

Бир ойда (июнь) сотилган акция 419,9 миллион сўмни ташкил этган. Айниқса Тошкент шаҳрида кўп акция сотилган — 552,6 минг дона акция 227,3 миллион сўмни ташкил этган.

Албатта «Тошкент» биржасидаги савдоларда, республиканинг барча вилоятлари фаол иштирок этишмоқда. Хоразм, Қашқадарё, Фарғона, Самарқанд вилоятлари фаол қатнашмоқда. Вилоятлардаги филиал ва бўлимларнинг ташкил топиши республика ҳудудида қимматли қоғозлар бозорининг инфраструктурасини кенгайтиришга замин яратаяпти. Ҳудудлардаги брокерлик идоралари сони эса тобора ортиб бормоқда. Сабаби, янги идораларда фаолият кўрсатаётган мутахассислар ҳам ўз навбатида қимматли қоғозлар бозорини назорат этиш ва мувофиқлаштириш марказида таълим олишган. Алоҳида таъкидлаш жоизки, биржада савдо электрон тармоғини тайёрлаш ва жорий этиш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилди.

Жорий йилнинг апрель ойидан бошлаб савдо ишлари мунтазам равишда электрон тизимда ўтказилмоқда. Биржанинг офисларида замонавий компьютер тармоғи ўрнатилган, шунингдек, савдо залида компьютер, телефон ҳамда мебеллар билан жиҳозланган 84 та автоматлаштирилган брокерлик ўринлари бор.

Биржада биз билан ҳамкорлик қилиш истагида бўлган кўплаб хорижий давлатларнинг фонд биржалари, молия, кредит, консалтинг хизмати ташкилотлари билан ҳам амалий алоқалар ўрнатилишига алоҳида эътибор берилмоқда.

Наргиза МАМАДАЛИЕВА.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Бугун Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Қозоғистонга ташрифи бошланди. У қозоқ мумтоз адиби Жамбул Жабаев таваллуд топган куннинг 150 йиллиги тантаналарида иштирок этади.

❑ Вазирлар Маҳкамаси «1996 йилда пахта йиғим-терим мавсумини ташкилий равишда ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

❑ Қувасойда йилига 10 миллион квадрат метр ойна ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган завод қурилиши ниҳоясига етди.

❑ Бугун Тошкентда «Ватанпарвар» мудофаага кўмаклашиш жамиятининг қурултойи очилди.

❑ Андижонда Бобур хотирасига бағишлаб миллий кураш бўйича ўтказилган халқаро турнир ғолиби андижонлик Эгамберди Чанаевга Президент совғаси — «ЎзДЭУавто» заводида тайёрланган «Нексия» енгил автомашинаси топширилди.

❑ Яна бир нашр — «Бухоро муаллими»нинг биринчи сони чиқди.

❑ Эртага Самарқандда «Челленжер» халқаро теннис турнири бошланади. Унда 20 дан кўпроқ мамлакат спортчилари иштирок этади.

❑ Буюк Британиянинг «Френдшип Линк» хайрия ташкилоти Ўзбекистонга навбатдаги инсонпарварлик ёрдами жўнатди. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» самолётида дори-дармонлар ва даволаш муассасалари учун асбоб-ускуналар келтирилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Бугун тушда Россия федерал қўшинлари билан чечен сепаратчилари қуролли бўлинмалари ўртасида жанговар ҳаракатларни тўхтатиш тўғрисидаги аҳдлашув кучга кириши керак. Унга кеча Россия Хавфсизлик кенгашининг котиби Александр Лебедь билан чечен сепаратчилари қуролли бўлинмалари штабининг бошлиғи Аслан Масхадов ўртасида бўлиб ўтган музокараларда келишилди. Чеченистонда ҳар икки томон вакиллари иштирокида биргаликдаги комендатуралар ташкил этиш ҳам кўзда тутилмоқда.

❑ Россия ташқи ишлар вазирининг ўринбосари В. Пастухов грузин — абхаз можаросини ҳал этиш юзасидан Абхазия раҳбарияти билан музокаралар ўтказганидан сўнг бугун Тбилисига келди. Бу ерда у Грузия раҳбарияти билан учрашади.

❑ Ашхободга келган Туркия ташқи савдо вазири Эрен Туркманистон раҳбарияти билан ўзаро савдо-сотиқни ривожлантириш юзасидан музокаралар ўтказди.

❑ Тавилдарёдан 40 километр ғарбдаги Чилдара қишлоғида Тожикистон ҳукумат қўшинлари ва мухолифатчилар қуролли бўлинмалари ўртасида жанглар бўлиб ўтди. Ҳар икки томондан қурбонлар бор.

❑ Россия бандлик федерал хизмати маълумотларига кўра мамлакатда йилнинг биринчи ярмида ишсизлар сони 278,3 минг кишига кўпайган. Ҳозир Россияда битта бўш иш жойига етти нафар одам даъвогарлик қилаётган экан.

❑ Ереванда йўловчи автобуси аварияга учраши оқибатида саккиз киши ҳалок бўлди, 27 киши жароҳатланди.

ХОРИЖДА

❑ Эртага Индонезия пойтахти Жакартада «Ўзбекистонда хорижий тадбиркорлар учун имкониятлар» мавзусида халқаро бизнес-семинар иш бошлайди. У 30 августгача давом этади.

❑ НАТОнинг Шимолий-Ғарбий Европадаги ҳарбий қўмондонлиги Чехияда 9-13 сентябрда «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасида биргаликдаги машқлар ўтказилишини эълон қилди. Унда 13 мамлакат қўшинлари иштирок этиши кўзда тутиляпти.

❑ Япония ўзининг жосус сунъий йўлдошини яратишга киришмоқда. У 210 миллиард иенга тушар экан.

❑ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Исроил томонидан босиб олинган ҳудудлардаги вакили Фаластин мухториятига шошилинч иқтисодий ёрдам кўрсатишга даъват этди.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○ БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○ БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○ БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○ БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○ БУГУНГИ КУН НАФАСИ ○

ОНА-ДИЁР ТАРОНАЛАРИ

ÖZBEKISTON-VATANIM MANIM QOʻSHIQLAR KOʻRIK-TANLOVI

24-26 август кунлари пойтахтимиздаги муҳташам «Туркистон» саройида Мустақиллигимизнинг 5 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи бўлиб ўтади.

Кеча Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири ўринбосари Муҳаммадали Абдуқундузов, «Ўзбекнаво» гастроль концерт бирлашмасининг бош директори Анор Назаров, Бастакорлар уюшмасининг раиси Рустам Абдуллаев ушбу кўрик-танлов якунловчи босқичини ўтказиш ҳақида мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари раҳбарлари ва журналистлар билан учрашувда гапириб бердилар.

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови диёримизда чинакамига умумхалқ санъат байрамига айланиб кетди. Унинг қишлоқ ва маҳаллалар, туманлар, вилоятларда ўтган босқичларида 54 мингдан кўпроқ ижрочи иштирок этди. Кўрик-танловда Ватанни мадҳ этувчи 10 мингтадан кўпроқ қўшиқлар ижро этилди.

Бу кўрик-танлов ҳеч муболағасиз санъатсевар халқимиз ижоди сарчашмаларини булоқ кўзидек очиб юборди. Шуни айтиш кифояки, Бастакорлар уюшмасига қўшиқ басталаш учун 10 мингтадан кўпроқ шеър матни тушди. Улар давлатимизда бир оила фарзандларидек иноқ яшаб, елкама-елка туриб меҳнат қилаётган турли миллатлар тилларида ҳам битилганлиги диққатга моликдир. Кўрик-танлов ҳайъатига рус, қозоқ, қирғиз, тожик, уйғур ва бошқа тилларда битилган қўшиқлар келди. Ҳатто бир матн океан ортидан — Америка Қўшма Штатларида истиқомат қилувчи ватандошимиздан келди. Унга Фаттоххон Мамадалиев ажойиб куй басталади.

Кўрик-танловнинг дастлабки босқичлари ўнлаб истеъдодларни аниқлаш имконини берди. Масалан, 12 ёшли бўкалик Бахтиёр Умиров «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови Тошкент вилояти босқичининг ғолиби бўлди. У бу ижод баҳсининг якунловчи босқичида иштирок этади.

Умуман, кўрик-танловнинг якуний босқичида ижро этиш учун 65 та қўшиқ танлаб олинган. Уларни Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри кўрик-танловларида ғолиб чиққанлар билан бир қаторда юртимизда машҳур профессионал санъаткорлар ҳам ижро этадилар.

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловини оммалаштириш учун кўп иш қилинди. Бу санъат байрами оммавий ахборот воситаларида мунтазам ёритиб борилди. Ҳозир энг яхши қўшиқлар тўплам ҳолда нашр этила бошланди. Танлов ҳайъатига бундай танловларни анъанага айлантириш, юртимизда оммавий қўшиқ байрамлари ўтказиш юзасидан қизиқарли таклифлар ҳам тушди.

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи Она-юртимиз, халқимиз, Истиқлолимизни мадҳ этувчи улкан санъат байрамига айланишига ишончимиз комил. Эртага энг истеъдодли ижрочилар ҳайъат аъзолари ва мухлислари олдида ўз маҳоратларини намойиш эта бошлайдилар.

Дониёр ЭРКИНОВ.

Ватан ичра Ватан

ОҚСОҚОЛЛИККА МУНОСИБЛАР САЙЛАНДИ

Демократик ҳуқуқий давлат, фуқаролар жамияти қуриш йўлидан бораётган юртимизда бу соҳадаги ўзгаришлар бошқарув органларининг энг қайноқ гўшаси — маҳаллалар фаолиятида яққол кўриниб турибди. Шу йилнинг 13 март куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идораларига сайлов ўтказишни ташкил этиш тўғрисида» қабул қилган қарорига кўра маҳалла оқсоқоллигига бўлиб ўтган сайловлар бунинг исботидир.

Маҳалла оқсоқоллигига сайлов ўтказишнинг бундай усули одамларимиз учун янгилик бўлди, дейиш мумкин. Зеро «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идоралари тўғрисида»ги қонун эълон қилингунга қадар ҳам маҳалла оқсоқоллигига сайловлар ўтказилганди. Лекин бундай тадбирлар демократия талабларига жавоб бермас, оқсоқол лавозимига кимни сайлашни маҳалладаги уч-тўрт киши ҳал этарди. Янги қонунга асосан маҳалланинг ҳар бир ҳудудидан ўша ҳудуд аҳолиси кўрсатган вакил сайловда овоз беради. Бундай лавозимга танлов асосида бир қанча киши номзоди кўрсатилиши мумкин.

Шу йилги сайлов маҳаллалар ҳаётида иккинчи марта ўтказилаётган бўлсада, уни ташкил этишга жуда пухта тайёргарлик кўрилди. Аввалги — 1993 йил декабрь ойида ўтказилган сайловлар таҳлил этилди. Ўтган икки ярим йиллик муддат ичидаги маҳаллалар фаолияти ўрганилди.Хулосалар асосида туманлар ҳокимликлари вакиллари томонидан маҳалла фаоллари учун семинарлар уюштирилди. Унда сайлов ўтиши жараёнида сайланувчи маҳалла оқсоқолининг асосан иккита хусусияти эътиборда бўлиши уқтирилди.

Булардан бири ўзини ўзи бошқариш ишларини йўлга қўйишда номзоднинг ташкилотчилиги бўлиб, бўлажак оқсоқол маҳаллани Ватан ичра Ватан, деб тушуниши, шунга кўра фуқаролар тотувлигини мустаҳкамлаш, ижтимоий-маиший масалаларни адолатли ҳал этиш, халқимизнинг минг йиллик қадриятларини қайта тиклаш, фуқаролар фаровонлигини ошириш тадбирларида уларни қўллаб-қувватлаш каби жиҳатлар асосий эътиборга олинди. Иккинчи хусусият эса бўлажак оқсоқолнинг кам таъминланган оилалар, ночор ва ногирон кимсаларнинг ижтимоий ҳимоялаш ишларида ҳалоллиги, адолатпарварлиги бўлди. Хўш, ана шу жиҳатларга таянилган ҳолда ўтган сайловларга қай даражада хулоса ясалди?

— Қонун асосида маҳалла оқсоқоллигига яқинда бўлиб ўтган сайлов натижалари шуни кўрсатдики, оқсоқолларнинг тахминан 78 фоизи шу лавозимга иккинчи муддатга сайландилар, — дейди Тошкент шаҳар ҳокимлигининг ташкилий ва кадрлар билан ишлаш бўлими мудири Зикрилла Асатов. — Бу эса яқиндагина ўз ваколатини тугатган маҳалла оқсоқоллари ўзларига билдирилган юксак ишончни оқлашди, деганидир. Қолганлари эса янги сайланган оқсоқоллар бўлиб, бу маҳаллалардаги аввалги оқсоқолларнинг ярми ўз ихтиёри билан лавозимдан ўтган кишилар саналади. Демак, шаҳримиз маҳаллаларининг 11 фоизида ўтган сайловларда аввалги оқсоқолларнинг номзоди иккинчи муддатга кўрсатилган бўлсада, халқ уларни қўллаб-қувватламади. Бинобарин, улар ўз ваколатлари давомида ишга совуққонлик билан қараган, замон талабини яхши англамаган, эл дардини тушунмаган, унинг ишончини оқламаган кимсалар экан.

Яқинда ўтган сайловларда сайланган оқсоқолларни 1993 йилдагилари билан таққослайдиган бўлсак, улар ўртасида фарқ борлигини сезиш мумкин. Хусусан сайловлардан ўтганлар орасида давр талабини яхши тушунган зиёлилар кўпайгани маълум бўлди. Улар орасида тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватловчи, бу соҳадан яхши хабардор кишилар ҳам талайгина. Жамиятимизда хотин-қизлар мавқеининг ортганлиги ҳисобга олингани сабабли маҳалла раҳбарларининг тахминан 10 фоизини аёллар ташкил этади. Бундан ташқари янги сайланган маҳалла оқсоқоллари маслаҳатчиларининг тенг ярми бу масъулиятни биринчи марта ўз зиммасига олган одамлардир. Маҳалла оқсоқоллигига сайловлар демократик асосда уюштирилиб, унда халқ иродасига таянилди, дейишга тўла асосимиз бор. Буни пойтахтимиз маҳаллаларига ишончли, адолатпарвар, ҳалол, замон талаби даражасида иш юритишга қурби етадиган раҳбарлар сайланганини кўрсатиб турибди.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

СУРАТЛАРДА: бир пиёла чой устида маҳалла юмушлари ҳақида фикрлашиб олинади; шаҳримизда тобора кўпайиб бораётган маҳалла гузарларидан бири.

ТОШКЕНТ МОҲИР ТЕННИСЧИЛАРНИ ЧОРЛАЙДИ

Шу йил 2 сентябрда Тошкентдаги «Юнусобод» спорт комплексида Ўзбекистон Президенти кубоги учун профессионал теннисчиларнинг халқаро турнири бошланади. Унда жаҳоннинг энг кучли теннисчилари иштирок этиши кутилмоқда.

22 август куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун теннис турнирини ўтказиш бўйича ташкилий қўмитанинг йиғилиши бўлди. Алоқадор ташкилот ва идоралар раҳбарлари иштирокида ўтган бу анжуманда мусобақаларга тайёргарликнинг бориши, бу борадаги муаммоларни бартараф этиш масалалари муҳокама этилди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Республика теннис федерациясининг президенти Ш. Каримов Ўзбекистон терма командасининг Президент кубоги турнирига тайёргарлиги тўғрисида ахборот берди.

Йиғилишда мамлакатимиз спортчилари теннис мусобақаларида муваффақиятли иштирок этаётгани, жумладан, жаҳон миқёсидаги кўпгина йирик турнирларда ҳам командамиз Ўзбекистон спорти шарафини ҳимоя қилаётгани таъкидланди.

Йиғилишда, шунингдек, «Ўзбексавдо» уюшмаси раиси З. Файзиевнинг «Юнусобод» спорт комплекси Президент кубоги халқаро турнирига тайёргарлиги, республика Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Б. Махситовнинг мусобақа қатнашчиларини кутиб олиш, жойлаштириш борасидаги ахборотлари тингланди.

Швейцариянинг «Интернейшнл турнамент промоушенс ЛТД» фирмаси раҳбари С. Какшури сўзга чиқиб, халқаро теннис оламида Ўзбекистоннинг мавқеи тобора ортиб бораётгани, бунга республикада ўтказилаётган халқаро теннис мусобақалари, жумладан, Ўзбекистон Президенти кубоги учун профессионал теннисчиларнинг бўлажак турнири ҳам мисол бўла олишини таъкидлади.

Йиғилишда республика Бош вазири ўринбосари М. Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА).

Ободонлаштириш ойлиги ўтмоқда

КЎЧА ЖАМОЛИГА МОС

Шаҳримиздаги ҳар бир корхона ва ташкилотда тобора яқинлашаётган улуғ айёмга тайёргарлик қизғин тус олган.

«Юлдуз» ҳиссадорлик жамиятида ҳам ўтказилган байрамолди ҳашарида қатнашган 1800 нафар хизматчилар ўз иш жойлари ва корхона ҳудудини ободонлаштириш ишларида меҳнат қилдилар. Маълумки, шаҳримизнинг Амир Темур кўчасида олиб борилган улкан бунёдкорлик ишлари ниҳоясига етказилмоқда. «Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти ушбу кўчада жойлашган, бинобарин, корхонанинг бинолари ва атроф ободончилиги ҳам шоҳкўча жамолига муносиб мос тушиши муҳимдир. Шунинг учун асосий бинонинг кўча томони мармар плиталар билан зийнатланди, йўлак четлари ободонлаштирилиб, ўзига хос нақшли чўян панжаралар ўрнатилди.

— Бундан ташқари корхонамиз ходимлари Амир Темур кўчаси бўйлаб олиб борилаётган кенг кўламли ободонлаштириш ишларида ҳам фаол қатнашмоқдалар, — дейди ҳиссадорлик жамияти раисининг ўринбосари Тоҳир Собитов. — Байрам арафасида бир қанча қурилиш майдонларидаги ишларнинг ниҳоясига етказилиши корхонамиз ходимлари учун ҳам қўш шодиёнага айланади.

Беҳзод ЭГАМОВ.

Ҳуқуқий давлат сари

ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Тошкент шаҳар адвокатлар раёсатида БМТнинг инсон ҳуқуқлари бўйича ишловчи комиссия аъзоси Фаузи Абдулмажид билан учрашув бўлиб ўтди.

Учрашувда сўзга чиққан юқори мартабали меҳмон, мустақил республикамизда қисқа даврда улкан ишлар амалга оширилганлигини, ҳуқуқий давлат қуриш борасида катта ишлар қилинганлигини ва бунда юртбошимиз Ислом Каримовнинг хизматлари катта эканлигини таъкидлади.

Тошкент шаҳар адвокатлар раёсатининг раиси С. Ёқубов ва тармоқ раҳбари О. Кириленколар шаҳар адвокатлар раёсати ва унинг қошида иш олиб бораётган халқаро ҳуқуқий масалалар бўйича тармоқнинг ишлари ва келгусида амалга оширилиши режалаштирилган тадбирлари ҳақида сўзлаб беришди.

Республика адвокатлар уюшмасининг раиси Ф. К. Ашуровнинг мустақиллик шарофати билан юртимизда жаҳон аҳамиятига молик кўплаб муҳим ҳужжатлар имзоланганлиги ва шу йўналишларда тегишли қонунлар қабул қилинганлигини, республика адвокатлар уюшмасининг «Адвокат» журналининг чиқарилиши режалаштирилганлиги хусусидаги сўзлари учрашув иштирокчиларида қизиқиш уйғотди.

Муҳаммадали ТОШТЕМИРОВ,
ҳуқуқшунос.

1996 йил — Амир Темур йили

ЗАБАРДАСТ ХАЛОСКОР

«Темур чингизийлар уруғидан эмасди, шу сабабли ўзини ҳеч қачон хон деб атамаган, балки амир унвони билан кифоялан-ган ва унинг ёнига «кўрагон», яъни «хоннинг куёви» деган унвонни қўшиб айтиларди». «Ўзбекистон халқлари тарихи» китобининг 1-жилди, 160-саҳифасида ушбу гапларни ўқиш мумкин.

Санъатшунос олим Турғун Абдуллаев Холчаён, Варахша, Афросиёб топилмаларидаги тасвирларни томоша қилаётиб шундай деган эди: «Шоҳ, вазир ва оддий одамлар тасвирлари минг йиллар ўтган бўлса-да айнан ҳозирги ўзбекларга ўхшаб кетади. Айни пайтда соҳибқирон Темур бобомиз ҳам шу тасвирларга ўхшайди».

Тарих китобимизнинг шу саҳифасида яна шундай сўзлар учрайди: «Унинг ташқи қиёфаси тасвири бизгача етиб келган. Темур барваста, яғриндор, боши катта, қошлари қалин, оёқ-қўллари узун ва чайир, серсоқол бўлиб, ўнг оёғи оқсар, баланд овозда гапирар, жисмонан бақувват ва жасур бўлиб, ўлимдан қўрқмасди, хотираси бир умрга тиниқ эди. У ҳазилни ва ёлғонни ёмон кўрарди». «Амир Темур портрети»ни турли кўринишларда акс эттириб, одамларни юқоридаги сўзларга ишонч ҳосил қилишга ундаган санъаткор Ўзбекистон халқ рассоми, профессор Малик Набиев эди. Лекин тарих китобларимизнинг шу саҳифасидан жой олиб турган 1941 йили ҳайкалтарош Михаил Герасимов бош суяги бўйича Темурнинг юз қиёфасини тиклади. Антропологларнинг фикрига кўра, бу қиёфа Темурни ўз кўзлари билан кўрган муаррих Ибн Арабшоҳ ёзиб қолдирган тасвирга ниҳоятда ўхшаш» каби сўзлар чуқур мулоҳазаларга ундайди. Академик олимимиз Бўрибой Аҳмедов эса шундай деган эди: «Мен унинг Ғарбий Оврупа ва Шарқ мамлакатларида чизилган бир талай суратларини кўрганман. Лекин ўша расм ва ҳайкалларнинг бирортаси Амир Темурга ўхшамайди. Масалан, уни испанлар Дон Кихотга ўхшатиб тасвирлаганлар. Ҳайкаллар, хусусан фаранглар олтиндан қуйиб ясаган ҳайкалча ҳам Амир Темурга эмас, кўпроқ оврупалик рицарга ўхшаб кетади. Михаил Герасимов яратган ҳайкал ҳақида эса гапириб ўтирмаса ҳам бўлади».

Соҳибқирон сиймоси жуда кўп яратилди. Ҳамма уни билганича талқин этди. Менимча, танқиддан кўра санъаткор меҳнатини қадрлаш ва тарих солномамизни тўлдира бориш муҳим. Жумладан республикамиз тасвир усталаридан Рўзи Чориев, Жавлон Умарбеков, Содиқ Раҳмонов, Ҳусан Содиқов ва бошқа рассомлар соҳибқиронни меҳр билан тасвирлашган. Бунда албатта Амир Темурнинг ўзига хос томонлари озми-кўпми очилганди.Ҳайкалтарошликда Илҳом Жабборов иши юксак деб топилди. Малик Набиевнинг «Амир Темур портрети» билан ўша ҳайкални бир-бирига ғоявий жиҳатдан таққосласак катта фарқ борлигини сезамиз. Ҳайкални оврупалик томошабинлар озгина бўлса-да, ўзларининг «Мис чавандоз»ларига ўхшатиб қўйишган. Бизнингча, аслида бутунлай бошқача. Санъатшунос диди билан қаралганда шакл ўзгача. Петр I учқур отда урушни тўхтатмай ҳаракатда. Амир Темур эса жангни Хитой мамлакати остонасида тўхтатганди. «Куч—адолатда» деб тушунганди. Бу ўткир ғоя ҳайкалтарош ишида акс этиб турибди. Малик Набиев тасвири шу иш ғоявий мазмунини янада тўлдиради. Рангтасвирда қиличга қўлини теккизиб, мағрур, ўйчан ва ниҳоятда сергак, халқи деб, беором, ҳар қандай ёвузликлар учун яна курашга тайёр турган чин инсонни, адолатпарвар давлатпаноҳни кўряпмиз. Эндиликда дунё халқи бу санъаткорларимиз ишларини яхши баҳолашмоқда.

Амир Темур ҳақида асар яратишда ҳозирги кунда саксон ёшга тўлган профессор Малик Набиевнинг хизматлари айниқса беқиёсдир. У киши аввалига Ҳиндистон, кейин Туркия ва Францияга бориб, соҳибқирон ҳақида чет элликлар фикрини билиб, бой хотиралар билан қайтди. 1989 йилдан шу кунгача яратилган «Темурнинг ёшлик йиллари», «Соҳибқирон қурилишда», «Амир Темурнинг Тўхтамишхон устидан ғалабаси», саркарда қиёфаси ва диний эътиқодидан дарак берувчи икки портрети, шунингдек бир қанча изланишлари ўзига хос «Амир Темур қиёфалари» туркумини ташкил этади.

— 40 йилга қадар Ўзбекистон давлат санъат музейи билан тарих музейи гоҳ бирга, гоҳ алоҳида ишлар олиб боришарди, — деб эслайди рассом Малик Набиев биз билан суҳбатда. — Халқимиз тарихини билишга ҳар икки музей ўша пайтлари мен учун қувончли, назаримда шу кунларгача орзуим учун қанот бераётган муқаддас даргоҳдек кўринади. Шу музейда 30-йилларда оз муддат ишлаганман. Йўлланма билан Тошкент Давлат тиббиёт институти қошидаги одам анатомияси ва физиологияси курсида ҳам ўқигандим. Шу курсни битирмаганлардан рассом чиқмайди, дейишарди. Кейин бадиий билим юртига ўқишга кирдим.

1941 йили Самарқанддаги Темур ва темурийлар қабри очилиши сабабли уларнинг жасадлари музейга олиб келинганини ўз кўзим билан кўрган кунимдан бошлаб менда соҳибқирон ҳақида асар яратиш иштиёқи туғилди. Антрополог ҳайкалтарош Михаил Герасимов Темур ва унинг авлодлари ҳайкал-портретларини яратиш учун чақиртирилган экан. У суякларни сувда тозалаб юваркан, мен ҳайкалтарош илтимосига кўра унга ёрдамлашиб турардим. Герасимов «Мунча оппоқ, мунча қаттиқ, бунақасини кўрмаганман, тишлари бус-бутун, буни қара, биронтаси ҳам тўкилмабди-я, ҳақиқатан таги тоза, аслзодага ўхшайди, Темур илдизи маҳкам, ҳам теран деганлари ростмикан», деб бош суякни салмоқлаб, ҳар томонлама томоша қилган. Демак, ҳайкалтарош Темур бобомиз ҳақида биз билмаган сирларгача биларкан, деган хаёлда бўлганман ўша кезлари. Тана суякларигача кузатганимда кўз олдимда забардаст, халоскор инсон гавдаланди. Бу кўринишлар тарихчи, Темурни кўриб, кузатиб ёзган Ибн Арабшоҳ нима деган бўлса ҳаммасини тасдиқлаб турарди.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон Рассомлар уюшмасининг аъзоси,
санъатшунос.

Жойлардаги ўз-ўзини бошқарув органлари, маҳалла, хотин-қизлар қўмитаси фаолларининг ўсиб келаётган ёш авлодда она-Ватанга меҳр-муҳаббат, бурчга садоқат, мардлик ва фидойилик ҳис-туйғуларини шакллантириш, уларни қарор топтириш, ҳарбий-ватанпарварлик

Ватанни севмак иймондандур

ҲАРБИЙ ШИФОХОНАДА УЧРАШУВ

руҳида тарбиялашдек долзарб вазифаларни ечишга катта аҳамият беришаётгани, ҳарбий қисм ва бўлинмаларни оталиққа олиб, Ватан ҳимоячилари билан тез-тез учрашиб, йигитларимизнинг ўз фуқаролик бурчларини ҳалол ва намунали адо этишга руҳлантиришаётганлиги қувонарлидир.

Бу борада Мирзо Улуғбек туманида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Туман маҳалла ва хотин-қизлар қўмиталари фаоллари иштирокида Мудофаа вазирлигининг Марказий ҳарбий шифохонаси жамоасида хизмат қилаётган ва даволанаётган йигитлар билан ўтказилган тадбир фикримиз исботидир.

Шуни таъкидлаш жоизки, бу жамоа билан бундай хайрли тадбирлар биринчи марта ўтказилаётгани йўқ. Бундай тадбирлар авваллари ҳам Наврўз, Ватан ҳимоячилари, Ғалаба байрами, шунингдек, улуғ бобокалонимиз соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан ташкил этилган эди. Бу сафарги тадбир эса «Ватанни севмак иймондандур!» шиори остида республикамиз Мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб ўтказилганлиги билан аҳамиятлидир.

Ҳарбий шифохонадаги соя-салқин, сўлим ва саранжом-саришта майдонга дадил ва мардона, шаҳдам қадамлар билан жанговар қўшиқ айтиб кириб келган аскарларни азиз ва табаррук ота-оналар, фахрийлар кутиб олишди ва уларни дид билан безатилган тўкин дастурхон даврасига таклиф қилишди. Кўрсатилган самимий иззат-икром, ҳурмат-эҳтиром, меҳр-шафқат ва мурувватдан таъсирланган ҳарбий хизматчилар ўзларини худди қадрдон ота-оналари, яқинлари бағрида бўлгандек ҳис этиб, ҳаяжонларини яшира олишмади. Буни уларнинг офтобдек чеҳралари, ёниб турган юз-кўзларидан англаш қийин эмасди.

Учрашувда сўзга чиққан туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитасининг раиси Саида Содиқова, маҳаллалар оқсоқоллари Абдураҳмон Содиқов, Камол Тойжонов, Саъдулло Сарҳўжаев, Бараш Дуржонов, хотин-қизлар кенгашлари фаоллари Озодахон Зокирова, Салимахон Пўлатова, Дилбархон Аббосова, Шафоатхон Ҳошимова, Гулчеҳрахон Расулова, Наимахон Миралиева, Раънохон Боботоева, шунингдек, Қуролли кучлар фахрийси Маҳмуджон Жўраев сўзга чиқишиб, йигитларимизга дил сўзлари, тилакларини изҳор этишди.

«Юлдуз» маданият уйи қошидаги бадиий ҳаваскорлик тўгараги санъат ғунчалари ижро этган дилрабо куй, рақс ва қўшиқлар учрашувга алоҳида файз киритди, ҳаммани шўх ўйин-кулги, кўтаринки кайфиятга чорлади.

Учрашувда ҳарбий шифохона раҳбарлари Рустам Саидов ва Комилжон Казеевлар кўрсатилган эътибор учун миннатдорчилик билдириб, Ватанимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, юртимиз тинчлиги ва осойишталигини сақлаш, мудофаа қобилиятимиз салоҳиятини ошириш учун сидқидилдан хизмат қилажакларини изҳор қилишди.

Мароқли учрашув тўғрисидаги ушбу суратли ахборотни (тасвирчи Владимир Пальянц) Ватанимиз ҳимоячиларига бағишланган шеърим билан якунламоқчиман.

БИЗ АСКАРМИЗ, ЗОБИТМИЗ!

(Саф қўшиғи)
Эл қўриқлаш касбимиз,
Темирдан асабимиз!
Дилда Ватан туйғуси,
Соф насл-насабимиз!
НАҚАРОТ:
Биз аскармиз, зобитмиз!
Ахдимизда содиқмиз!
Алпомишдай келбати
Сарлочинмиз, бургутмиз!
Измимизда сергакмиз,
Сўзда турар' эркакмиз!

Сафларимиз мустаҳкам,
Ҳушёр, ўткир кўзимиз!
Эл олдида доимо
Ойдай ёруғ юзимиз!
НАҚАРОТ:
Биз аскармиз, зобитмиз,
Аҳдимизда собитмиз!
Алпомишдай келбати
Сарлочинмиз, бургутмиз!
Измимизда сергакмиз,
Сўзда турар эркакмиз!

Ҳарбий ҳунар, билимни
Жонимиздан севамиз,
Келса ёв элимизга
Битта қўймай қувамиз!
НАҚАРОТ:
Биз аскармиз, зобитмиз,
Аҳдимизда собитмиз!
Алпомишдай келбати
Сарлочинмиз, бургутмиз!
Измимизда сергакмиз,
Сўзда турар эркакмиз!

Искандар РАҲМОН,
Қуролли Кучлар фахрийси.

Юртимиз мустақиллигининг беш йиллигини ёруғ юз билан кутиб олиш учун пойтахтда катта тайёргарликлар кўрилмоқда.

Айниқса, республикамиздаги кўпгина қурилиш корхона ва ташкилотлари бу айёмга ўз туҳфалари билан улуш қўшиш арафасида туришибди.

Ноёб иншоотлар қурилишида

ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИ ДАРАЖАСИДА

— Бизнинг зиммамизга енгил атлетика стадионини бунёд этишдек вазифа тушган — дейди «Агроқурилишмехсервис» илмий ишлаб чиқариш тижорат марказининг бош муҳандиси Ўткир Акрамов. — «Чорсу» меҳмонхонаси орқасидаги трамвай йўли яқинидаги, қолаверса, Малик Мажидов номидаги 82-ўрта мактаб ёнида қурилаётган спорт иншоотини қуриб, ниҳоясига етказаяпмиз. Аслида бу қурилиш шу йилнинг 10 январь куни бошланган эди. Очиғини айтсам, биз аввал ишни 28 метрли чуқурликни тўлдиришдан бошладик. Куну тун тупроқ ташиб, уни яна шиббалаб, чўкмайдиган қилиб текисладик. Ҳозиргача 160 минг кубометр тупроқни шу ерга сарфладик. Аввалги жар ўрнида эндиликда спорт иншооти қад ростлайди. Айтмоқчи, «Жанггоҳ» ариғини кўмиб ташламадик, аксинча, уни 2x2 қувур орқали ўтказиб юбориб, кейинчалик стадиондан тушадиган оқава сувлар оқиб кетишига мослаганмиз. Хуллас, ишимизнинг энг оғир даври орқада қолди.

— Аслида бу ерга жаҳон андозалари даражасидаги спорт иншооти қурилмоқда, — дейди марказнинг бошқарувчиси Маъруф Ҳабибуллаев. — Бу енгил атлетика стадионини қуриш учун нафақат бизнинг, балки шаҳардаги бошқа бир неча ташкилотлар ҳам жалб этилган. «Ўзагротранс» тресті ободонлаштириш: дренаж, суғориш, шиббалаш, асфальтлаш, ишларини (бошлиғи Анвар Расулхўжаев), Чирчиқ қурилиш механизация акционерлик жамияти тупроқ ташиш, текислаш ишларини (бошлиғи Геннадий Павлов), Автомобиль транспорти корпорациясининг 4 та 2503, 2502, 121, 125-автобазалари автотранспорт хизмати билан, «Механизатор» фирмаси қурилиш конструкторлик ишларини (бригадири Турсунбой Файзихўжаев), «Достон» фирмаси ободонлаштириш ишларини (бошлиғи Мажид Ғофуров) ва бошқа юмушларни амалга оширмоқдалар. Булардан ташқари қўшни вилоятлардан ҳам усталар таклиф қилинган. Қўқонлик Юсуф ака Қурбонов икки ўғли билан биргаликда сувоқчилик ишларини уддалашмоқда. Рафиқ Кабиров (монтажчи), Сергей Карпов (монтажчи), Рустам Рўзиев (бетончи) ва бошқа кўпгина усталар белни маҳкам боғлаб, ўзларига бириктирилган ишни маромига етказмоқдалар.

— Бажарилаётган ишимизни ҳар куни кузатиб, зарурат туғилганда, кўмаклашиб туришибди, — дейди гапида давом этиб Маъруф Ҳабибуллаев. — Жаҳон футбол федерацияси вакиллари, «Ўзагроқурилиш» концерни (раҳбари Олим Йўлдошев, ўринбосари Шоҳруҳ Рустамовлар) мутасаддилари кунда келишиб, муаммолар туғилганда бартараф этиб туришибди. Юртимизнинг мустақиллик байрамигача уни битиришимиз керак. Шу кунгача жами 60 миллион сўмлик иш қилинди. Олдинда эса ҳали бирмунча иш турибди. Булар қуриш, тиклаш, пардозлаш каби ишлардир. Ҳозирда 2500 ўринга мўлжалланган ўриндиқлар бирин-кетин ўрнатилмоқда. 90x120 метрли спорт майдонига ётқазилган тупроқ яна шиббаланиб, устига чим босилади. Теварак-атрофлари эса асфальт ётқизиш учун тайёрланмоқда.

— Маъруф ака, қурувчилар учун ҳам қулай шароитлар яратилганми?

— 150 нафарга яқин қурувчиларимиз учун зарур бўлган барча шароитларни яратганмиз. Ҳар куни уч маҳал иссиқ овқат, чой тайёр. Буни ёнимиздаги мактаб ошхонасида уюштирдик. Узоқдан келиб ишлаётганлар учун ётоқхона ҳам бор. Маошларини ўз вақтида бериб турибмиз. Иш эса, қизигандан-қизияпти. Иш икки сменада ташкил этилган. Бу масалада муаммолар деярли йўқ. Республикамиз мустақиллигининг беш йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб оламиз. Қолаверса, биз яратган спорт иншооти келажак авлодларимизни соғломлаштирадиган ажойиб, бетакрор маскан бўлиб қолади.

Ҳа, «Чорсу» меҳмонхонаси орқасида қурилаётган катта спорт иншоотининг бири, фақат енгил атлетика майдони ҳақида ҳикоя қилдик, холос. Унинг ён-веридаги усти ёпиқ футбол стадиони, 2 та теннис корти, қишки ва ёзги сузиш бассейнлари қурилиши эса давом этмоқда. Ҳадемай, улар ҳам бирин-кетин фойдаланишга топширилиб, ўсиб келаётган ёш авлодимизнинг саломатликлари тикланадиган, билаклари кучга тўладиган соғлом масканга айланади.

Зоир ТУРСУНОВ.

Кейинги пайтларда республикамизда бир қанча нефть конлари очилди. Улар орасида айниқса Мингбулоқ нефтидан самарали фойдаланиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Фан уфқлари

ЎЗИМИЗДАГИ ХОМ АШЁДАН

Эндиликда Россиядан олинадиган 10-15 миллион тонна нефть учун сарфланадиган маблағ ўзимизда қолишига имкон яратилди. Зеро, мустақил юртимизда ер ости бойликлари халқимиз ҳаёти фаровонлигига хизмат қилиши керак. Ахир юз хилдан ортиқ маҳсулот берадиган «қора олтин»нинг қийматини қандай ўлчаш мумкин?

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли Кимё институтининг нефть кимёси тажрибахонасида нефть таркиби ва унинг хусусиятларини ўргана бориб, кўп ютуқлар қўлга киритилмоқда. Фарғона нефтни қайта ишлаш корхонасида чиқиндига чиқиб кетадиган қолдиқдан тажрибахона ходимлари янги модда — пластификатор ишлаб чиқдилар. Украинадан олиб келинадиган титан оксиди ва Уралдан келтириладиган асбест ўрнига ўзимизда мавжуд бўлган оҳактошнинг майдасидан фойдаланиб «тўлдирувчи» моддаси олинадиган бўлди. Юқорида айтиб ўтилган юмшатувчи пластификатор ва «тўлдирувчи» моддаларнинг ҳар иккисига патент олинган ва улардан Оҳангарон «Қурилишпластмасс» заводида линолеум ишлаб чиқаришда кенг қўлланиляпти. Шу пайтгача тери саноати учун юмшатадиган модда Россиядан кўп миқдорда олиб келинарди. Тажрибахона ходимларининг изланишлари туфайли бунга ҳам барҳам бериладиган бўлди. Ҳозирда бундай модда тайёрланиб, «Тошкенттерибирлашмаси»» ҳиссадорлик жамиятига тавсия қилинмоқда. Бу модда ҳам нефть қолдиғи — парафиндан олиняпти.

Нефть конларимиздан чиқаётган маҳсулотларнинг таркиби бири-биридан фарқ қилади. Жумладан кўп конларда нефть таркибидаги парафин кўпроқ. Бу эса нефть қувурларда секин ҳаракатланади, деганидир. Бунинг ҳам иложи топилди. Тажрибахонада зичликни камайтирувчи модда яратилиб, унинг бир грами бир тонна нефтга кифоя. Энг асосийси, бу қўшимча модда маҳсулот хусусиятига салбий таъсир кўрсатмайди. Ушбу модда ҳам маҳаллий маҳсулотлардан олинаётир.

Тажрибахонада ходимлар асосан корхоналар ва уларнинг муаммоларидан келиб чиқиб, ҳамкорликда иш олиб боради-лар. Институт билан бирга иш юритишни кўпгина хорижий фирмалар ҳам таклиф қилмоқдалар. Изланиб ишлаётган тажрибахона мудири Босит Ҳамидов, ходимлардан Баҳодир Сайдуллаев, Эркин Акрамов, Гулнора Норматова кабилар нефть таркибидаги кислород бирикмаларини ўрганиб, республикамизда янги соҳа бўлган автомобиль саноатида қўлланилувчи мойни жаҳон талаби даражасига етказишга интилишмоқда.

Фарида ТОЖИБОЕВА.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат ҳиссадорлик жамияти Ҳамдўстлик ва Марказий Осиёдаги йирик самолётсозлик корхонасидир. Бу ерда ишлаб чиқарилган самолётлар 30 дан ортиқ давлатлар самоси узра парвоз қилмоқда. Йўловчиларга ишончли хизмат кўрсатиш билан бирга кўплаб юклар белгиланган манзилга етказиляпти. Республикамиз мустақилликка эришгач, корхона ҳаётида туб ўзгаришлар рўй берди. Мухбиримизнинг ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси Вадим Петрович КУЧЕРОВ билан суҳбатида шу ҳақда сўз боради.

— Авиасозларимизнинг йўли Москва остоналаридаги Химки шаҳридан бошланган, — деб ҳикоя қилди Вадим Петрович, — Ўша суронли 1942 йилда завод Тошкентга буткул кўчириб келтирилган эди. 40 кун ичида корхонада дастлабки ЛИ — 2 самолёти тайёрланди. 10 кундан сўнг эса фронтга кўплаб самолётлар жўнатила бошланди.

Урушдан кейинги йилларда корхонада ИЛ — 14 самолётлари ишлаб чиқарила бошланди. Унинг айрим турларидан ҳозир ҳам фойдаланиляпти. 1958 йилдан эса жамоамиз АН-8, АН-12, Ан-22 русумидаги самолётларни тайёрлай бошлади.

1971 йилда корхона ҳаётида яна бир янгилик рўй берди. Бу ерда ИЛ-76 самолётини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шу билан бирга шу самолётнинг турли хил модификациялари тайёрлана бошлади.

Бирлашма Антонов номли самолётсозлик конструкторлик бюроси билан узоқ вақт ҳамкорлик қилиб, «Руслан», «АН-70» ва бошқа самолётлар учун қанотлар тайёрлади. 1992 йилда ИЛ—114 самолёти Илюшин номли самолётсозлик-конструкторлик бюросига синаб кўриш учун топширилди. 1993 йилда эса ИЛ—114 «Ўзбекистон ҳаво йўллари»га тажрибада синаб кўришга берилди. Ҳозир бу хилдаги самолётлар кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Илюшин номли самолётсозлик-конструкторлик бюроси янги модификациядаги ИЛ-76 самолёти чизмаларини ишлаб чиқди. Янги самолёт фюзеляжи 6,7 метрга узун бўлиб, двигателлари мустаҳкам ва тежамлидир. Шунинг ҳисобига юк жойлаштириш хонасининг ҳажми 25 фоиз кенгайиб, юк ташишга камроқ ёнилғи сарфланади.

1993 йилга келиб биз корхонамизни янги «ИЛ—76» самолётининг янги модификациясини ишлаб чиқариш учун тўла жиҳозладик. Ҳозир унинг деталлари, қисмлари ишлаб чиқариляпти. Қисман йиғиш ишлари бошланди.

— Республикамиз мустақилликка эришгач, жамоа ҳаётида қандай ўзгаришлар рўй берди?

— Ҳамдўстлик давлатларида ва Марказий Осиёда энг йирик самолётсозлик корхонаси ҳисобланадиган жамоамиз ИЛ — 76 ҳамда ИЛ — 114 самолётларининг турли модифи-кацияларини ишлаб чиқарувчи нуфузли корхона сифатида обрў-эътиборини сақлаб қолмоқда. Маҳсулот сифатига кафолат бериши билан бирга, кафолат муддати тугагандан кейин ҳам хизмат кўрсатади, регламент ишларини бажаради, асбоб-ускуналар ва тизимларни модернизациялаш, капитал таъмирлаш ишларини бажаради.

Албатта, республикамиз мустақилликка эришгандан сўнг бизнинг чет мамлакатлар билан алоқаларимиз янада тараққий эта бошлади.

Мустақиллик мевалари

ҲАВО КЕМАЛАРИМИЗ ДОВРУҒИ

Кейинги йилларда Ҳиндистон, Ироқ, Миср, Хитой, Болгария, Куба, Жазоирга 130 дан ортиқ самолёт сотдик. Самолётларимизнинг юқори сифатли ва техникавий мустаҳкамлиги туфайли уларни хорижий давлатларда бажонидил сотиб олишяпти. 1991 — 1994 йиллар давомида Хитой Халқ Республикасига 10 та самолёт сотдик. Ҳозирги кунда яна 4 та самолётга шартномани расмийлаштирганмиз. Хитойлик дўстларимиз яқин кунларда дастлабки 2 та самолётни қабул қилиб олиш учун келишади. Қолган 2 тасини ноябрь ойида олиб кетишади.

— Корхонада техник таркибни ўқитиш ишлари ҳам йўлга қўйилганми?

— Ҳа. Бу сафар Хитойдан делегация келяпти. Уларнинг бир гуруҳи самолётни қабул қилиб олишса, қолганлари корхонамизда ўқишади. Ўқув дастури кенг қамровли бўлиб, самолётни қандай бошқариш, учиш, техник хизмат кўрсатиш соҳаларини ўз ичига олади.

— ИЛ — 114 самолёти ҳақидаги фикрларингизни билмоқчи эдик.

— Бу русумдаги йўловчи самолётини кўплаб ишлаб чиқаришга киришилган. Бу маҳсулотимиз ҳам ўз харидорини топишига ишончимиз комил.

— Президентимиз Америка Қўшма Штатларига ташрифи давомида у ерлик ишбилармонлар билан ҳамкорлик тўғрисида қатор келишувларга имзо чекилди. Бу келишувларнинг сизнинг корхонангиз фаолиятига ҳам алоқаси борми?

— Албатта. Бу келишувлар кўпгина соҳаларда ўзаро ҳамкорлик қилишга имкон беради. Шу кунларда ИЛ — 114 самолётини модернизация қилиш бўйича Американинг «Прайс-Уортерхаус» фирмаси билан ҳамкорликда бизнес дастурини тузаяпмиз. Унга харидор топишга ҳаракат қиляпмиз.

— Корхона ҳиссадорлик жамиятига айланганлиги натижасида жамоа қандай ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлди?

— Кейинги йилларда ишлаб чиқаришнинг эски усуллари корхона фаолиятига салбий таъсир кўрсата бошлагани ҳеч кимга сир эмас. Шунинг учун Президентимиз ва ҳукуматимиз бизга катта иқтисодий ёрдам кўрсатди. Айни пайтда корхонамизни ҳиссадорлик жамиятига айлантириш ҳақида Вазирлар Маҳкамасининг 14 апрелдаги қарори чиқди. Ҳозир корхонамиз очиқ усулдаги ҳиссадорлик жамияти ҳисобланади. Бунинг натижасида биз тўла бозор муносабатларига кириш, акциялар чиқариш, самолётларни модернизациялаш, бизнес дастурлар тузиш имкониятига эга бўлдик. 14 фоиз акцияларни биржага, юридик шахсларга бериш ҳуқуқига эгамиз. Янгиликнинг умри боқий деб бежиз айтилмаган. Ҳозир жамоамизда ижобий ўзгаришлар кўзга ташлана бошлади. Ўтган уч ой мобайнида корхона иши барқарорлашиб, июль ойидан ишлаб чиқариш тараққиёти сезиляпти.

Шунингдек, корхона тизимида ҳам туб ўзгаришлар амалга оширилди. Иқтисодий мустақиллигимиз натижасида катта имкониятларга эга бўлдик. Темурийлар тарихи давлат музейи минораси жамоамизнинг қўли гул ишчилари томонидан тайёрланди. Бу жамоамизнинг юбилейга совғаларидир. Мармардан фавворалар ишлаб чиқармоқдамиз. «Миробод» бозорини таъмирлашга ҳам ўз ҳиссамизни қўшмоқдамиз.

— Ўзингизга маълум, бозор иқтисодиётига ўтиш даврида кучли ижтимоий сиёсатни амалга ошириш Президентимиз ва ҳукуматимиз ички сиёсатининг бош йўналиши. Бу борада жамоада қандай чора-тадбирлар кўриляпти?

— Бу соҳада амалга оширилган асосий фаолиятимиз — иш ҳақини 1,6 марта оширдик. Бу ходимлар қўнимсизлигига барҳам бериб, олдимизда турган режаларни тўла бажаришимизга имкон туғдиради. Ишчи ва хизматчиларимизга дам олишлари, унумли ишлашлари учун тегишли шарт-шароитлар яратилган. Қирғизистонда бир сменада бир йўла 1 мингга яқин кишини қабул қиладиган «Олтин қумлар» пансионати, Бўстонлиқ туманидаги Хумсон қишлоғида «Кристалл» дам олиш уйи ишлаб турипти. Ходимларимиз йўлланма баҳосининг 10 фоизи миқдорини тўлайдилар.

— Жамоа олдида турган истиқболдаги режалар нималардан иборат?

— Рақобатбардошли маҳсулот ишлаб чиқариш бозор иқтисодиётининг асосий қонунларидан. Биз ҳам жаҳон бозорига кириб борар эканмиз, рақобатбардошли авиация ва бошқа техникани яратиш ва ишлаб чиқариш, халқ истеъмоли моллари тайёрлаш ҳажмини кенгайтириш ва турини кўпайтириш, истеъмол бозорини кенгайтириш ва экспортга маҳсулот чиқариш бўйича маркетинг тадқиқотларини амалга оширишимиз зарур. Ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлайдиган инновация фаолияти ўтказиш, кооперациянинг молиявий-саноат гуруҳлари ва бошқа шаклларини яратиш, ишлаб чиқаришга инвестицияларни кенг жалб этиш, кўзга кўринган чет эл фирмалари ва компаниялари билан авиация техникасини ишлаб чиқарадиган ва сотадиган қўшма корхоналарни ташкил этиш келгусидаги фаолиятимизнинг асосий йўналишларидандир.

Суҳбатдош
Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

Жаҳон халқлари жуда қадим замонларда, ҳали маданият деган улкан шоҳсупанинг дастлабки поғоналарида эканликларидаёқ ниҳоят даражада ажойиб ва ғаройиб санъат турларига асос солганларки, улар ҳатто ҳозирги кунда ўша ибтидоий шаклда сақланганликларига қарамай, ҳамон барчанинг ҳайрати ва олқишига сазовор бўлиб қолмоқда.

Халқ театри санъати ана шундай мўъжизага мисол бўла оладики, у ибтидоий жамоа давридан бошлаб то замонамизгача ўзининг барча хусусиятлари ва мақсад-вазифаларини сақлаб қолган. Халқдан чиққан турли-туман санъаткорлар юз йиллардан буён истеъдодларини намоён этиб, маданиятнинг шаклланишига улкан ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Халқ театри санъати бир неча турларга бўлинади: дорбозлик, масхарабозлик, аскиябозлик, кўзбойлоқчилик, ҳайвон ўргатувчилик ва бошқалар. Азалдан ана шу санъат турларига ўзларида истеъдод ва имконият топган санъаткорлар бирор гуруҳга уюшиб, шаҳарма-шаҳар, қишлоқма-қишлоқ томоша кўрсатиб юришган. Карвондай тизилишиб, қуроқ билан қопланган аравалар, саман тойлар, масхарабозлар, полвонлар бутун санъату найрангларини ишга солиб, дабдабаю асъаса ила шаҳар дарвозасидан кириб келганида халқ томоша кўргани ошиқар, чорак танга, ярим танга учун «кўз кўриб қулоқ эшитмаган» мўъжизаларни кўриб қолиш, шу билан оз бўлсада, ҳаёт икир-чикирларини, турмуш ғамларини унутмоқ учун шошилардилар...

Халқни орзиқтирадиган, шаҳар ё қишлоққа кирганида ёшу қари, бола-бақраю обрў кишиларни оҳанграбодай ўзига тортадиган санъаткорлар гуруҳининг ана шундай ажойиб тоифаси қўғирчоқбозлар театри эди.

Қўғирчоқбозлик ўзининг ғаройиб ва жуда чиройли, содда ва беғубор эртаклари, ҳангомалари, латифалари билан нафақат болаларни, балки катта ёшдагиларни ҳам ўзига ром этган санъат туридир. Қўғирчоқ театрининг илдизлари қадимда табиатни илоҳийлаштириш каби маросимларга бориб тақалади. Ибтидоий ҳаёт чоғида инсон ҳали худо деган мўъжизани, чин эътиқодни, динни идрок этмаган. Лекин табиат олдидаги ожизлиги уни нимагадир сиғинишга ва ўша нимадандир мужда ва неъмат сўрашга мажбур этган. Натижада у табиатнинг ҳар бир сирига бир санамни тош ёки ёғоч қўғирчоқни тимсол қилиб, шунга сиғинган ва ҳатто ўзлари ясаган шу қўғирчоқлардан қўрққан ҳам.

Санамларга сиғиниш маросимлари аста-секин сустлаша бориб, инсон идроки тобора шакллана боргач, энди у қўғирчоқлардан бошқа мақсадда ҳам фойдалана бошлади. Шоҳ-шаббадан уй қуришни ўрганган ибтидоий одам эшикка қулф ясашни ҳали билмай туриб, овга кетаётганида «уйда биров бор экан деб, қўрқиб ҳеч ким кирмасин» деган хаёлда катта қўғирчоқ ясаб, эшик олдига ўтказиб кетган. Кейинчалик у ўз душманларини чалғитиш, ҳайвонларни қўрқитиш учун, бора-бора оддий эрмак учун қўғирчоқ ясайдиган бўлди. Инсон ўз фарзанди учун майда-майда ўйинчоқ ва қўғирчоқлар ясаб борди. Шу тариқа қўғирчоқ инсон ҳаётига хайрли ва фойдали нарса бўлиб кириб келди. Эрамиздан аввалги антик даврдаёқ Хитой ва Японияда қўғирчоқни ипга боғлаб ҳаракатга келтириб, афсоналар асосида томоша қўядиган бўлишди. Бу одат Ҳиндистонга, Индонезияга ва бошқа давлатларга ўтди. Шу тариқа бутун Шарқ қўғирчоқ ўйнатиш санъатига мафтун бўлди. Туркия орқали қўғирчоқбозлар Европани ҳам забт этдилар. 18-асрга келиб бутун дунё қўғирчоқбозлик санъати ёки қўғирчоқ театри томошаларига маҳлиё эди.

Маънавий меросимиздан

ЧОДИР ХАЁЛ, ЧОДИР ЖАМОЛ ВА ФОНУС ХАЁЛ

Ҳар бир халқнинг ўз қўғирчоқ театри бор. Уни айнан бирор халқники деб бўлмайди. Бу — умуминсоний санъат туридир. Унинг учун чегара, тил, мафкура йўқ, қўғирчоқлар тилини ҳамма жойда ҳар турли одам тушунаверади. Ҳар бир халқнинг ўзига хос қўғирчоқ театрлари қаҳрамонлари ҳам бор. Италияда Пульчинелла, Францияда Полишинель, Англияда Понч, Германияда Гансвурст, Чехияда Кашпарек, Россияда Петрушка. Ҳар бир қаҳрамон учун умумий хусусиятлар мажмуаси мавжуд. Уларнинг ҳар бири қувноқ, ҳазилкаш, доно, ҳозиржавоб, ҳақиқатгўй, довюрак. Уларнинг бари халқ тимсолидир. Ҳар бир халқ қўғирчоқ қаҳрамони орқали ўзини кўрган, ўзи ҳақида гапирган, ўзини тушунган, ўрганган. Қўғирчоқбозлар халқ айтмоқчи бўлган гапни, қалб сирини, орзу-тилагини қўғирчоқлар тилидан баён этганлар.

Марказий Осиёда қўғирчоқбозлик халқ санъат турларининг энг ривожлангани ва ардоқли бўлиб, аскиябозлик, дорбозлик, масхарабозлик каби ҳар бир киши учун ёқимли ва эъзозли эди. Бу театрнинг қадимдан уч тури бўлган: «чодир хаёл», «чодир жамол» ва «фонус хаёл». «Чодир хаёл» қўғирчоқ театрида қўғирчоқлар иплар ёрдамида ҳаракатга келтирилган. Сайилгоҳ, кўча ёки ҳовлида узунлиги 5—6, бўйи 2—3 метрли рангдор читдан ўртаси кесилган парда (чодир) тутилади. Ички чодир остона, устун, болор, тирговучлардан иборат мослама билан тикланади. Бундай томошалар асосан кечалари кўрсатилиб, ҳар сафар элликтагача қўғирчоқлар ўйнатилган. Чодир хаёл Ўзбекистонда тахминан VI асрда вужудга келиб, XIV асрдан то XVI асргача тараққий этган. Дастлабки томошалар халқ афсоналари мазмунидаги чиқишлардан иборат бўлган. XIX асрга келиб унда феодаллар ҳаёти, сарой аҳли танқид қилиниб, томошалар қўйиладиган бўлди.

«Чодир жамол» қўғирчоқ театрида эса қўғирчоқлар қўлга кийиб ўрнатилган. Шу сабабли у «қўл қўғирчоқ» деб ҳам юритилади. Бу театр турида томошалар фақат кундузи қўйилган. Саҳнаси кўпинча қизил ёки сариқ қаттиқ газламадан халтасимон қилиб тикилиб, у «чодир» деб аталган. Қўғирчоқбоз чодир ичига кириб, унинг қуйи қисмини белига боғлаб қўяди, боши устида турадиган юқори қисми ошиқ-мошиқли болорчўп, остона, иккита ёнчўп ва тирговучлар ёрдамида тўртбурчак саҳна тусини олади. Қўғирчоқбоз ўзи кўринмай, чўккалаб ёки тик турганча, чодир ичига тикилган чўнтакда тахлоғлиқ қўғирчоқнинг боши ва қўллари бармоқларга киргазилади, бармоқларнинг ҳаракатланиши натижасида қўғирчоққа «жон» киради. Чодир жамол театри Марказий Осиёда тахминан 5-асрларда пайдо бўлди, 14 ва 16-асрлар оралиғида кенг тараққий этди. Ушбу театрнинг анъанавий бош қаҳрамони Качал полвон қўғирчоғи бўлган.

«Фонус хаёл» эса қўғирчоқ театрларининг энг қадимий туридир. У Марказий Осиёга Хитойдан ўтган деган тахминлар ҳам бор. Бу санъат XIV асрга келиб гуллади. Фонус хаёлда қўғирчоқлар чарм ёки тахтадан ясалган, бирор қаҳрамон қиёфасини яратишда уларнинг бичими ва ранги муҳим ўрин тутган. Дастачўпни ҳаракатлантириш ва қўғирчоқлар бўғимларига боғланган ипларни тортиш орқали улар «жонлантирилган». Томошалар кечқурун бино ичида ўтказилган. Қўғирчоқлар юпқа оқ парда ортида ҳаракатланиб, уларнинг акси шам ёки фонус ёруғида пардага тушган. Фонус хаёлда асосан қаҳрамонлик достонлари ўйналар эди.

Ўзбек қўғирчоқбозлик санъати ҳам бошқа санъат турлари каби ўзининг устоз санъаткорларига, уста қўғирчоқбозларга эга бўлган. XIX ва XX асрларга келиб, айниқса 1910 йилларда бутун бошли қўғирчоқбозлар сулоласи таркиб топган эди. Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Фарғона қўғирчоқбозлар сулолалари ўзаро беллашувлар ўтказиб турар эдилар. Ўша пайтларнинг машҳур қўғирчоқбоз сулолаларидан иккитаси ўзбек халқ қўғирчоқ театри соҳасига улкан ҳисса қўшганлар. Самарқандлик Абдузойир меҳтар, унинг набираси Новвот бобо Чодир хаёл усталари эдилар. Новвот бобонинг ўғли Қули бобо Новвотов эса қўғирчоқбозлик билан бирга уста сурнайчи ҳам бўлиб, «Ироқи дутор», «Соқийнома» куйларини сурнайда узоқ вақт нафас олмай туриб чала билган.

Иккинчи сулола ғиждувонлик қўғирчоқбозлар авлоди бўлиб, унинг асосчиси Абдукаримхўжадир. Унинг ўғли Сиддиқ калон эса масхарабозлар тўдасининг бошлиғи бўлиб, ўзи ҳам қўғирчоқбоз, ҳам аскиячи эди. Унинг гуруҳида ўша замоннинг машҳур қизиқчиларидан Файзи меҳтар, Шоди пучуқ, Тўхта ноғорачи, Азиз муаллақ, Ҳамро масхарабоз каби уста санъаткорлар томошалар қўйишган. Сиддиқ калоннинг ўғли Холмурод бобо Сиддиқов ўзининг Качал полвон, Бичахон, Ўлмасхон деган қўғирчоқлари билан Чодир жамол театрида томошалар кўрсатган.

1939 йилда Тошкентда Ўзбекистон қўғирчоқ театрига асос солинди. Мазкур театр кейинчалик ҳозирги отахон театрларимиздан Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрига айланди. Давримизнинг етук қўғирчоқбоз актёрлари бугун янги масканда болажонларга қувонч ва бахт улашмоқдалар. Энг қадимий санъат ҳисобланган қўғирчоқ театри ўзининг ёш томошабинлари каби тобора яшариб, янгиланиб бормоқда.

Хайрулло НУРИДДИНОВ.

Ҳурматли таҳририят! Яқинда Тошкент шаҳар ҳокимининг қарори билан кўчамизнинг номи ўзгарди. Яъни у Зуҳур полвон кўчаси деб атала бошлади. Хўш, бу инсон ким? Ўтмишда қандай ном қолдирган? Илтимос, шу ҳақда маълумот беришингизни истардик.

Маҳалла аҳли номидан: Мақсад ДЎСМАТОВ.

Кўчаларимиз улар номида

ЗУҲУР ПОЛВОН КИМ БЎЛГАН?

Тошкентнинг Бешёғоч даҳаси марказида яшовчилар Зуҳур полвонни яхши билишади. Ўша вақтда бу киши Зуҳур полвон номи билан нафақат Тошкентда, балки Туронзаминда ҳам машҳур бўлган. Ҳозирда ҳам халқимиз орасида миллий кураш ва тош кўтаришда ўз маҳоратлари билан донг чиқарган Тожи полвон, Аҳмад полвон, Асқар полвон, Қаюм полвон, Тўлан полвонлар билан бир қаторда Зуҳур полвоннинг номи ҳам тез-тез тилга олиниб туради.

Зуҳур Яҳёев 1909 йилда Тошкент шаҳрининг Бешёғоч даҳасида туғилган. Унинг отаси Яҳё ака ўта камбағал бўлиб, ғишт заводида ишлаган. Оиланинг қора қозони аранг қайнаб турган. Лекин ота-она қандай бўлмасин ўғилларини илмли қилишга интилишган. Аммо оиладаги муҳит бунга тўсқинлик қилди. Шу сабабли ёш Зуҳур бошланғич мактабни тугатиши биланоқ отаси билан бирга ғишт заводида ишлай бошлади. Ёш ўсмирнинг оғир ишларни бемалол бажара олиши, билагидаги ёшига хос бўлмаган куч-қувват заводдагиларни ҳайратга солар, шундай кезларда Яҳё ака ўғлига ғурур билан боқиб мамнун жилмайиб қўярди.

Ўша кезлари «Комсомол» кўлида (ҳозирги Миллий боғ) тез-тез сайиллар уюштирилиб, уларда халқ орасидан етишиб чиққан полвонлар куч синашарди. Ёш Зуҳурни ишдан сўнг фақат шу ердан топишарди. У беллашувларга синчковлик билан термулиб ўтирар, полвонларнинг ўзига хос сирларини ўзича таҳлил қиларди. Бир куни ғолиб полвонни даврада узоқ айлантиришди. Унга тенг келадиган рақиб топилмади. Шунда 15-16 ёшни эндигина қоралаган Зуҳур чидаб туролмади. «Мен беллашаман» деб ўртага чиқиб кетганини билмай қолди. Томошабинлар бир қалқиб тушишди.

Аммо ҳеч ким уни ўртадаги полвон билан кураш тушишига йўл қўймади. Чунки кучлар тенг эмаслиги шундоққина кўриниб турарди. Қаюм полвон ўзига рақиб бўлиб турган йигитнинг белидан оҳиста маҳкам қучди-да пешонасидан ўпиб қўйди. «Бугундан бошлаб сафимиз яна бир ёш иқтидорли полвон билан тўлди. Бу йигитни ўзимга шогирд қилиб оламан» деди.

Орадан кўп ўтмай Зуҳур полвон халқ орасида курагини ерга тегмас паҳлавон, тош кўтаришда ҳам манаман деган полвонларни доғда қолдирадиган етук спортчи сифатида кенг танилди. У шу кезлари бир неча йиллар давомида Тошкент давлат циркида ишлаб томошабинларга ўз маҳоратини намойиш этди.

Зуҳур полвон кечки сайилларда даврага файз киритса, кундуз кунлари қурилишларда ишлаб, илғорликда ҳамкасбларини танг қолдирарди. Хусусан у Муқимий номли театр биноси қурилишида фаол қатнашди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин шаҳримизнинг Алишер Навоий кўчасини кенгайтириш ишлари жадаллик билан олиб борилди. Шу муносабат билан кўчанинг ҳозирги марказий телеграф тўғрисида жойлашган, миллий нақшлар билан безатилган «Баланд масжид» биноси бузиладиган бўлди. Бу гўзал обидани сақлаб қолиш ва уни келгуси авлодга етказиш мақсадида бино бошқа жойга кўчириладиган бўлди. Шундай масъулиятли иш Зуҳур полвонга ишониб топширилди. Шундан кейин у бу ишга Сузук ота маҳалласида истиқомат қилувчи Маҳмуд Ориповни, Зуҳриддин Насриддинов сингари ўнлаб усталарни жалб этди. Бинонинг ғишт, ёғоч ва устунларига зарар етказмасдан туриб бузиб, уни араваларга юклаб Бешёғочга олиб келинди. Шундай қилиб ҳозирги Миллий боғ бурчагидаги муҳташам бино юзага келди. Бу ерда дастлаб қизиқарли суҳбатлар, турли-туман йиғилишлар уюштирилди. Сўнгра ушбу бино 30 йилдан ортиқ вақт мобайнида музейга айлантирилди. Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгандан кейингина бино кенгайтирилиб, маърифат масканига айлантирилди.

Зуҳур полвон ўзидан яхши ном қолдириш мақсадида турли қурилишларга зеб берди. Айниқса у ўзи туғилиб ўсган даҳани ободонлаштириш ҳақида кўп ўйлади. Миллий боғнинг ўнг томонидаги 300 хўрандага мўлжалланган «Баҳор» қаҳвахонаси шу тариқа юзага келди. Хадра майдонидаги лағмонхона, Кўкча масжиди яқинидаги ошхона, Янгийўл туманининг Абдулла Ортиқов номли жамоага қарашли «Йўғонтепа» ресторани бевосита Зуҳур полвон иштирокида ва бошчилигида қурилди.

Полвоннинг шогирдлари ҳам жуда кўп. Улардан бири Зайниддин Турсунов ўз устози ҳақида шундай дейди:

— Зуҳур полвон бир гапли, инсонпарвар, раҳмдил одам эди. Мени ўз фарзандидек кўрарди. Буюрган ишини кам-кўстсиз бажарилишини талаб қилар эди. Уйланишимда ҳам катта ёрдам берган. Тўйимизни ўзи бош-қош бўлиб ўтказган.

Асқар полвон, Тўлан полвонлар ҳам Зуҳур полвонни устоз деб билишади. Айниқса Хўжанддан келиб Тошкентда яшаб қолган Асқар полвон унга катта ҳурмат билан қарайди. «Агар шу устозим бўлмаганларида мен ҳаётда кўп нарсаларга эришолмасдим» — дейди у Зуҳур полвон ҳақида мароқ билан сўзлаб.

Тошкентда 1949 ва 1950 йилларда ўтказилган Фарғонача миллий курашда ҳам Зуҳур полвон фаол иштирок этган. У ўнлаб полвонларнинг курагини ерга теккизиб ғолиблик шоҳсупасидан ўрин олган. Унинг иштирокида ҳозирги Миллий боғда бир неча бор бутун вилоятлардан келган полвонларнинг кўриги ўтказилди.

Шундай қилиб Зуҳур полвон республикамизнинг жуда кўплаб жойларида томошалар кўрсатади. Унинг бу фаолияти «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти ташкил қилингач янада кенгаяди.

Зуҳур полвон олти ўғил-қизни тарбиялаб вояга етказган. Ниҳоятда одамохун, меҳмондўст бўлгани учун Зуҳур полвоннинг уйига тез-тез дўстлари тўпланишиб туришган. Хусусан академик-шоир Ғафур Ғулом ҳам Зуҳур полвон билан яқиндан ошно бўлган. Шунинг учун ҳам унинг хонадонида Ғафур Ғулом бошлиқ жуда кўплаб шоирлар тўпланишиб, тонготар мушоиралар давом этган.

Зуҳур полвон қисқа умр кўрди. 1963 йилда вафот этди. Лекин шу қисқа умри давомида у тилга олса арзигулик ишларни бажардики, ҳали ҳануз унинг бу хизматлари тилдан-тилга кўчиб юради.

Назиржон ҲОЖИМАТОВ,
Тошкент шаҳар топонимия комиссияси аъзоси.

Танловлар

ЖАСОРАТЛИ КАСБ СОҲИБЛАРИ

Республикамизда турли йўналишдаги банклар кўпайиб, молиявий жараёнлар фаоллашган сари инкассация хизматига бўлган талаб ҳам ортиб бормоқда. Мамлакатимизда бундай хизмат тури ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Ривожланган хорижий давлатларда эса банклар фаолиятини мукаммал ва пухта инкассация хизматисиз тасаввур ҳам қилиб бўлмайди. Яқинда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг ташаббуси билан «Инкассатор—96» кўрик-танлови ўтказилди.

— Ушбу кўрикдан мақсад — инкассаторларнинг ўз касб маҳоратларини нечоғлик пухта эгаллаганликларини намойиш этиш билан бирга инкассация хизматининг вазифаси ҳамда имкониятлари ҳақида оммага кенгроқ тушунча беришдан иборатдир, — дейди республика инкассациясининг директори Боқи Халилов. — Инкассациянинг асосий вазифаси — катта миқдордаги пул маблағлари ва қимматбаҳо бойликларни кераkли манзилга бехавотир, ишончли етказишдан иборат. Банк операциялари, пул айланишининг тезлашуви ва ниҳоят, барча корхона ва ташкилотларда ишловчиларга ойлик маошларини ўз вақтида етказилишида инкассация хизматининг ҳиссаси катта. Шунинг учун ушбу хизматни янада мукаммаллаштириб, уни замонавий техник воситалар билан таъминлашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

«Инкассатор—96» кўрик-танлови икки босқичда ўтказилди. «Динамо» стадионида бўлиб ўтган биринчи босқичда инкассаторларнинг жисмоний тайёргарлиги, касб-маҳорати ва фавқулодда ҳолатлардаги амалий ҳаракатлари кўргазмали намойиш этилди. Танловнинг иккинчи бўлимида эса уларнинг касб вазифалари, Ўзбекистон Конституцияси ва ҳуқуқ илми бўйича назарий билимлари синовдан ўтказилди.

— Республика Марказий банкидан вилоятларга жўнатилган пул кўп ўтмай яна Тошкентга «оқиб» келяпти, — дейди Тошкент шаҳар инкассациясининг бошлиғи Ҳамдам Носиров. — Нега? Чунки жойларда пул айланиши яхши эмас. Инкассация хизмати ҳам рисоладагидек йўлга қўйилмаган. Президентимиз бу ҳақда Самарқандда сўзлаган маърузаларида алоҳида таъкидладилар. Шундай ҳолатлар ҳам мавжудки, баъзи жойларда айланишга қўйилган ҳар юз сўмдан 18-20 сўмгина банкка қайтиб келяпти. Пулнинг катта қисми хусусий шахслар қўлида ҳаракатсиз туриб қолмоқда.

Маълумки, дам олиш кунларида шаҳримиздаги кўплаб хусусий дўконлар, бозорларда савдо қизғин бўлади. Банклар эса дам олиш кунлари ишламайди. Демак, агар жума ёки шанба кунлари савдодан тушган пул банкка топширилмаса, ўз-ўзидан аёнки, пулнинг икки-уч кунлик «умри» бекорга, ҳаракатсиз ўтади. Буни шаҳар ва республика миқёсида ҳисобласак, улкан рақамлар ҳосил бўлади. Шундай ҳолатга йўл қўймаслик мақсадида инкассаторлар учун шанба, якшанба ҳам қизғин иш кунлари ҳисобланади, яъни дам олиш кунларида пулларнинг банкка келиб тушиши таъминланади.

— Инкассаторларнинг одатдаги бир иш куни ҳақида айтсам, — дейди Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қошидаги инкассация бирлашмасининг автотранспорт ва моддий таъминот бўлими бошлиғи Эркин Абдухалилов. — У одатда кундузи соат 12 дан сўнг бошланади. Кундалик спорт машғулотлари, қурол билан ишлаш малакасини ошириш, — ходимларимиз учун кундалик талаблардан ҳисобланади. Сўнгра 3-4 кишилик гуруҳларга бўлиниб, махсус машиналарда хизмат йўналишларига чиқадилар. Ҳар бир гуруҳ маълум ҳудуддаги дўконларга хизмат кўрсатади. Мана шундай ғоят масъулиятли ва жасоратли хизмат ҳар куни давом этади.

Кўрик-танловнинг якуний натижаларига кўра Э. Аъзамов ва М. Жалиловлар бошчилигидаги биринчи ва иккинчи гуруҳлар ғолиб деб топилиб, уларга қимматбаҳо совғалар ва янги хизмат машиналарининг калитлари топширилди.

Бахтиёр ХАЙДАРОВ.

СУРАТЛАРДА: инкассаторлар кўригидан лавҳалар.
Дмитрий Жаматов олган суратлар.

Ҳамкасбларимиз

ҲАЁТГА ФАОЛ МУНОСАБАТДА

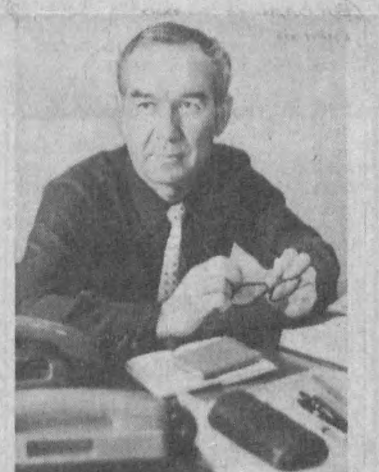

Олтмишинчи йиллар адоғида ўзларининг илк машқлари билан адабиётда кўрина бошлаганлар сафида Шодмон Отабекнинг ҳам ўрни бор. У аксарият тенгдошлари каби ишни газетчиликдан бошлади. Дурустгина очерк, фельетонлар ёзди. Танқид қилишга келганда ҳатто ўзининг таниш-билишларини ҳам аяб ўтирмади. Бу борада у гоҳ ғолиб, гоҳ мағлуб бўлди. Лекин умидсизланмади. Ёзаверди. У бу орада таржима соҳасига ҳам қўл урди. Бир қатор жаҳон адабиёти намояндаларининг насрий асарларини, эссе ва адабий-танқидий мақолаларини муваффақият билан ўзбек тилига ўгирди.

Илмнинг сирли сўқмоқларида ҳам ўз истеъдод имкониятларини синаб кўришга улгурган Шодмонбек устози — суюкли адибимиз Мирзакалон Исмоилий ҳақида олиб борган тадқиқотларини жамлаб иккита рисола чоп эттирди.

Шу нарсани дадил айтиш мумкинки, Шодмонбекнинг Мирзакалон акани устоз дейишига маънавий ҳуқуқи бор. Чунки у устоздан кўп нарса ўрганди ва амалиётга тадбиқ ҳам эта билди. Адабиёт ихлосмандлари яхши биладиларки, улуғ адибимиз бадиий тилдан заргарона фойдалана олган ва шогирдларидан ҳам сўз қадрини кўтаришдек масъулиятни талаб қилган эди. Шодмонбек насри билан танишган китобхон устозининг сўздан фойдаланишдаги нозик томонлари шогирд асарларида бўй кўрсатаётганлигининг гувоҳи бўлади.

Шодмонбек «Япроқдаги нур», «Қорбўрон», «Энг бахтли кун», «Одамийлик синовлари» каби насрий китобларнинг муаллифи. Улардан ўрин олган ҳикоя ва қиссаларнинг марказида 70-80 йиллар одамларига хос табиат тасвири етакчилик қилади. Ёзувчи ўзи кўрганбилган одамлар оламидаги иқлимларни кўрсатишни мақсад қилиб олар экан давр шамолларига юзма-юз турган қалб манзараларини беришга кўпроқ эътиборини қаратади.

«Ширмонбулоқ оқшомлари»дан ўрин олган қисса ва ҳикоя ёзувчининг кейинги ўн йилликдаги ижодининг сарҳисоби сифатида диққатга моликдир. Бу давр Шодмонбек мансуб ижодкорлар гуруҳига имкониятларнинг эшикларини ланг очди. Табиийки, маънавиятдаги тозариш ижоднинг барча соҳаларига ўз шабадаларини олиб кирди. Бадиий ижодда халққа яқинлашиш кайфиятлари кучайди, адабий қаҳрамоннинг оёқлари заминга тегди. Адиблар публицистика эътиборини кучайтирди. Даврнинг оғриқли масалаларини акс эттирувчи куюнчаклик билан ёзилган бадиий-публицистик асарлар кўпая борди.

Ш. Отабекнинг бир қатор олим ва давлат арбоблари билан қилган суҳбатларида кўтарилган масалалар катта шов-шувларга сабаб бўлди. Айниқса, тарихчи олим Б. Аҳмедов билан суҳбати, ўзбек тилига Давлат тили мақомини бериш масалаларига оид мақоллари ўзбек публицистикасининг яхши намунаси сифатида қолади. Ҳаётга фаоллик билан аралашиш ижодкор бадиий қаламининг ҳам чархланишига сабаб бўлди. «Яхши кунларда кўришайлик», «Бир кам дунё» қиссалари адиб ижодининг пишиқ мевалари сифатида кўзга ташланади. Бу асарларга ўзига хослик бахш этиб турган нарса мавзу фаоллигигина эмас, тасвирдаги жозиба ҳамдир.

Муаллиф «Яхши кунларда кўришайлик»да институтлардаги қинғир ишлар, олимлар ўртасидаги адоватлар ва уларнинг айбсиз гуноҳкорлари қисматидаги чизгиларни дадиллик билан очиб ташлайди. Қисса марказида турган Дилшод проректор Абдиев, декан Ғойиб Жалилов каби манфаат қулларининг тубан ишларига бефарқ қараб тура олмайди. Бир сўз билан айтганда, Дилшод институтдаги фаолияти давомида яхшилик ниқобидаги разилликларнинг гувоҳи бўлди. Умуман, илм заҳматларини тортмай ҳар хил илмий даражаларга эга бўлган кимсаларнинг тубан қиёфаларини кўрсатиш адибнинг бош мақсади бўлган ва буни маромига етказиб тасвирлай олган.

Ш. Отабек «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» ҳафтаномасининг «Шум боланинг чойхонаси» бўлимини бошқарган. «Чойхона мудири» сифатида таниқли кулги усталари, ҳажвчилар билан мулоқотда бўлди. «Синиқдан бошқаси юқади» деганларидек, Шодмонбекка ҳам кулиш ва кулдира олишдек сифатлар юқа бошлади. Унинг жиддий юзидан кулгу, жиддий қаламидан истеҳзо ва киноя сувларидан, юмор қалампиридан тотинган сўзлар томчилай бошлади. «Рақиблар», «Навоийнинг ҳамкасби», «Қарсаклар», «Хавфли ютуқ» номли ҳажвиялари адиб қаламининг имкониятларини намоён эта олди. Айниқса, «Дўрмон ҳангомалари» ёзувчига шуҳрат келтирди.

Ш. Отабек қизғин ижодий изланишда. У ўзининг муборак эллик ёшини ана шундай халқона руҳда суғорилган бадиий пишиқ асарлар билан кутиб олмоқда. Биз ҳам ширмонбулоқлик адибимизни қизғин муборакбод этамиз.

Исмоил ТЎЛАКОВ,
филология фанлари доктори, Бобур мукофоти совриндори.

Турмуш чорраҳаларида

ДОҒДА ҚОЛМАНГ

Дам олиш куни эди. Хотиним:

— Адаси, бозорга бориб, 2 кило гўшт олиб келсангиз буларди, ош дамлаб, болалар билан маза қилиб ердик, — деб қолди.

— Ҳа, майли, ош бўлса, ош-да, — дедиму Тошкентнинг машҳур Олой бозорига равона бўлдим. Гўшт расталарини бирма-бир айланиб чиқдим. Хилма-хил гўштлар тилим-тилим қилиб, илгакларга чиройли қилиб осиб қўйилган, қайси бирини олишни билмайсан киши.

— Келинг, отахон, гўшт оласизми, неча кило керак? — дея жағи тинмай жавраётган ёш-ёш йигитлар оқ фартук тақиб, саф тортиб туришипти.

— Гўштинг неча пул, ўғлим? — дея сўрадим улардан бирининг олдига бориб.

— 90 сўм. Тортайми, отахон? — деди у бир бўлак гўштни илгакдан олиб ва кўз-кўз қилиб менга кўрсатиб.

— Мана бу лаҳм гўштингни қирқиб озгина суяк қўшиб берақол, — дедим мен пештахта устига ташлаб қўйилган катта бир бўлак гўштни кўрсатиб. — Ошбоп бўлсин.

— Отахон, биринчидан, бу гўшт яхлитлигича сотилади, неча кило чиқса, ҳаммасини оласиз, иккинчидан, унинг бир килоси 130 сўм туради. Бу бўлак — беш ярим кило.

— Оббо сен-ей, — дедим ҳафсалам пир бўлиб. — Бўлмаса, мана бу бўлагини тортақол, 2 кило бўлсин.

— Бунга суяк қўшилади, — деди у мен кўрсатган бўлакни тарозига қўяркан.

— Ўзининг суяги бор-ку?

— Ўзининг суяги бўлгани билан яна суяк қўшилади, қоида шунақа.

— Қоидангдан ўргилдим.

— Қовурға бўлсинми, иликли суякми?

— Иликли суяк қўша қол.

— Хўп бўлади, отахон. Мана, роппа-роса 2 кило бўлди. Ош бўлсин! — деди сотувчи йигит гўштни менга чаққонлик билан узатиб.

Пулини тўлаб, гўштни целлофан халтачага солиб олдим.

Уйга келгач, ҳалиги гўштни хотинимнинг қўлига тутқаздим:

— Мана, айтганингдек бўлди, онаси, ошга тайёргарлик кўравер, ҳозир сабзисини тўғраб бераман, — дедиму ётоқхонага кириб, кийимларимни алмаштира бошладим.

Шу пайт ошхонадан хотинимнинг:

— Вой-бў, олиб келган гўштингиз нима бало? Суяги кўп-ку, гўштидан. Кўриб олсангиз бўлмасмиди? — деган норизо овози эшитилди.

— Ҳа, нима жин урибди, онаси? — дея унинг олдига келдим.

— Буни қаранг, шу ҳам гўштми? Ярми суякку бунинг. Мана бу тўпиғига нима дейсиз?

— Тўпиғи йўқ эди-ку?

— Бу тўпиқ бўлмай нима? — деди у муштдай тўпиқни башарамга рўпара қилиб. — Шунинг ўзи ярим кило чиқади. Олиб келган гўштингиз икки килога ҳам ўхшамайди, тортиб кўриш керак.

Гўштни қўл тарозисида тортиб кўрдик, роппа-роса 1,6 кило келди.

— Мана, тарозидан ҳам уриб қолган бу ярамаслар, — деди хотиним жиғибийрон бўлиб, сўнг менга юзланди, — тортаётганда тош-тарозига қараб турсангиз бўлмасмиди?

— Қараб турувдим, ҳаммаси тўғри эди, — жавоб қилдим маъюс оҳангда. — Алдабди-да бу муттаҳам йигит.

— Жуда содда одамсиз-да. Ҳамма Сизни алдагани алдаган. Сал пишиқроқ бўлсангиз-чи.

— Мен одамларнинг виждонига ишонаман, инсофи бордир деб биламан.

— Ҳозирги одамларда виждон нима қилсин. Улар виждонни жиғилдонга айлантириб олган. Инсоф дейсиз. Инсоф нималигини улар билармикин? Менимча билмаса керак.

Хотиним жаҳл устида бир талай гапларни гапириб ташлади.

Ниҳоят мен:

— Хўш, нима қилай, гўштни қайтариб олиб борайми? — дедим.

— Қайтариб олиб борсангиз, яна йўлкира тўлайсиз, гўштингиз қимматга тушиб кетади. Бунинг устига гўштфуруш билан тортишиб, асабингизни бузиб келасиз. Худо жазосини берсин бу виждонсизларнинг! — дея хотиним аввалги ҳовуридан бироз пастга тушди.

Ош қилдик, едик. Аммо кўнгил хижиллиги анчагача сақланиб қолди.

Шу-шу бозорга борсам, кичик қўл тарозисини чўнтакка солиб юрадиган, гўштни ўша ернинг ўзида қайта тортиб оладиган, гўшт орасини эса албатта очиб кўрадиган бўлиб қолдим.

Ахир, яна доғда қолмай дейман-да!

Темур ТУРСУН.

АНТИҚА ГАПЛАР

• Бундоқ одам бўлиб, ичишни ташласангиз-чи?!

(Бир хотиннинг эрига дегани).

• «Қизил қаламни милтиқ қилиб, уларнинг хатолари овлаб чиқилганда қоғозлар лолазорга айланди. Тил ва адабиёт муаллими лолазорлар орасидан учтасини танлаб олди».

(«Иншо» ҳажвиясидаги ўхшатмадан).

• Ҳой, дугонажон, эртага кечроқ келаман, ўрнимга бузоқларни эмизиб қўйгин.

(Сутчилик фермаси ходимининг илтимоси).

• «Пайкал чеккасида Полвонов ухлаб ётганида унинг ширадор лабидан қовоқ ари аста ўпич олса ҳам миқ этмади».

(Туман газетасидаги лавҳадан).

• «Бу сафар бош ошпаз ўз ёғига ўзи қовурилди».

(Бир танқиддан).

• Йигит ўз севгилисини кўрганида юраги ловуллаб ёнсада, ўзини қўлга олди».

(Севги ҳақидаги ҳикоядан).

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ.

Суратли ахборот

НУРГА ТЎЛСИН УЙИНГИЗ

Акмал Икромов тумани аҳолиси учун яна бир қувончли ҳол юз берди. Мустақиллигимизнинг беш йиллиги нишонланадиган шодиёна арафасида шинамгина қилиб қурилган туман электр тармоқлари корхонаси фойдаланишга топширилди.

Шу кунгача бундай масканга эришишни орзу қилган тармоқ ходимлари энди улар учун яратилган бундай шарт-шароитдан мамнун бўлишиб, «Худо хоҳласа бундан кейин туманимиз ҳудудида ҳеч кимнинг чироғи ўчмайди» дейишмоқда.

— Ҳа, албатта, шундай бўлишига ҳаракат қиламиз, — дейди корхона раҳбари Маҳамаджон Икромов. — Мустақиллик байрами арафасида корхонамизнинг янги бинога кўчиб ўтиши фақат биз нурчилар учун эмас, балки барча туман аҳлига катта шодлик улашди. Шуннинг билан бир қаторда корхонада ишни янада яхши ташкил этилиши учун шаҳар электр тармоқлари ёрдамида, туман ҳокимлиги кўмагида барча шарт-шароитлар яратилди. Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги томонидан корхонамиз учун «Белорус» экскаватор трактори тақдим этилди. Шунингдек бундан беш йил аввал анъанага айланган туман электр тармоқлари мутахассисларининг маҳоратларини синаб кўриш борасидаги мусобақаси яна ўз фаолиятини бошлади. Бунда ҳар бир тумандан битта раҳбар ва уч кишидан иборат команда тузилиб, мусобақа ташкил этилган туман ҳудудидаги трансформатор қутиларни таъмирлаш амалга оширилди.

— Бу танловни мусобақа десак ҳам ёки тажриба алмашиш десак ҳам бўлади, — деб суҳбатимизга қўшилди Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонасининг бош муҳандиси Геннадий Смаль. — Чунки мутахассисларимиз орасида кўп йиллардан буён электр тармоқларида ишлаб келган тажрибалилар ёшларга мана шу мусобақа давомида ҳам амалий дарс ўтишади. Бундан кейин ҳар йили ўтказишни режалаштириб қўйдик. Эндиги навбат чилонзорликларга берилади. Ўтказилган тажриба орттириш мусобақасида Яккасарой тумани биринчи ўринни олганликлари учун «ДЭУ» музлатгичи, иккинчи ўринни олган юнусободликларга «ДЭУ» телевизори, учинчи ўринни олган чилонзорликларга эса хона музлатгичи тақдим этилди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

СУРАТЛАРДА: электр тармоқлари корхонаси биносининг кўриниши; мусобақа олдидан.

Рашид Галиев олган суратлар.

Биласизми?

УМРИ УЗОҚЛАР

Кўпчилик гиёҳлар узоқ умр кўради, деб ўйлашади. Лекин ёруғ дунёдаги биронта жонзот дарахтлар билан умри узоқликда беллаша олмайди.

● Микрозамия кўринишидан палмага ўхшайди. У 15 минг йил умр кўриши мумкин. Шимолий Квисленддаги бу дарахтнинг бўйи 6 метр бўлиб, 12 минг йил яшаб қўйган.

● Канар оролларида ўсадиган аждаҳо дарахт чини билан аждаҳога ўхшаб ўсади. У 20 метрга етган. Ёши эса беш мингда.

● Оахака шаҳри яқинидаги қишлоқлардан бирида беш мингга кирган улкан кипарис ўсади. Унинг бўйи 46 метрга етган. Йўғонлиги эса 16 метрни ташкил қилади.

● Африка саванналарида ўсадиган баобаб дарахти 25 метргача бўй чўзади. Лекин у энига 45 метргача етади. У якка-ёлғиз ўсади. Беш минг ёшга кирганлари ҳам бор. Танасида сув толалари жуда кўп. Шунинг учун у қаттиқ қурғоқчиликда ҳам бемалол яшайверади.

● Энг қари дарахтлардан бири бу — секвойядир. Унинг ёши 6 минг йилдан ошган, баландлиги 150 метр, йўғонлиги эса 16 метр.

● Хвоя дарахти 4 минг йил яшайди. Шу даврда унинг бўйи 30 метрдан ошиши мумкин.

Худди шундай эман, чинор, дарахтлари ҳам 2 минг йил яшайди. Арғувон эса минг йил умр кўради. Каштан 500 йилгача «қилт» этмайди.

Ким ФАТТОҲОВ.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЧИЛОНЗОР ДЕНТАЛ СЕРВИС

Тиш муаммолари билан исталган вақтингизда мурожаат қилишингиз мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 12.
Мўлжал: Метронинг ҲАМЗА бекати.
Телефонлар: 783-710, 783-900, 783-153.

АЗИЗ ҲАМШАҲАРЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Тошкентдаги Республика отчопар (ипподром)и Сизларни якшанба кунлари соат 11.00 да ўтказиладиган пойгаларга

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Пойгалар 25 август, 1, 8, 15, 22, 29 сентябрь, 6 октябрь кунлари ўтказилади. 25 августда эса «ДЕРБИ» бош анъанавий соврини ўйналишига бағишланган от-спорт байрами бўлиб ўтади.

Унда колхоз, совхоз, фирмалар ва хусусий шахсларнинг отлари иштирок этади.

Сиз учун бутун йил бўйи (душанба кунларидан

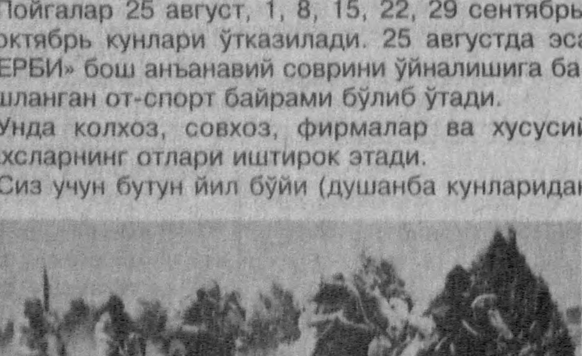

ташқари) от устида сайр қилиш учун отларни ижарага бериш хизмати фаолият кўрсатади.

Ижара хизмати соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Тошкент отчопари манзили: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кабель иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан 1996 йилнинг 27 августидан 27 октябригача

53-АТС—57-АТС,
56-АТС—57-АТС,
57/58-АТС—51-АТС

йўналишларида станциялараро алоқа вақтинчалик ёмонлашади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Қашқадарё вилояти Чироқчи туманидаги 37-ўрта мактаб томонидан Холмуродов Аброр Тошпўлатович номига берилган АО 168360 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Маданият ишлари бош бошқармаси Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғи жамоаси боғнинг бош муҳандиси

Шамил Куддусович АКИЛБАЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент шаҳар Адлия бош бошқармаси Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани 3-нотариал идора нотариуси Хуршида Каримжоновна Эгамбердиевага онаси

Умринисa ХАЛИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент тижорат техникуми маъмурияти ўқитувчи Муяссар Муҳамедовага онаси

Турғуной ОРИФЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ДУШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 Мусиқий хазина. «Дугоҳ».
9.00 «Нурли сиймолар». Кинодастур.
9.30 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Камолот сари». Теле-очерк.
10.35 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
11.00 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари».
11.30 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
11.55 «Буғдойзордаги уйча». Мультфильм.
12.05 Шароф Бошбеков. «Тақдир эшиги». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Буюк Ипак йўли». Мусиқий саёҳат. «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.35 «Эркатой».
18.50 «Мозийдан садо».
19.05 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Республика қўшиқ кўрик-танлови кундалиги.
21.20 Буюк келажак сари. «Озодлик». Видеофильм премьераси. 1-серия.
21.50 «Бу оқшом».
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Самарқанд вилояти.
00.25 Тунги тароналар.
00.35—00.45 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.10 «Услуб» (мода янгиликлари).
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Курьер».
21.20 «Прайм-тайм».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00—24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўзбекистонда куз». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси 18.10 — 20.35

*

20.35 «Занданечи сири», «Хонатлас». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Кўзмунчоқ». Болалар учун дастур.
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
20.05 «Шукрона».
20.10 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.35 Эълонлар.
20.40 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
21.25 «М-хабар».
21.35 «Сиз ва биз».
22.05 «Аёл».
22.35 «Сиз ва биз» (давоми).
23.05 Эълонлар.
23.10 «Спорт-тайм».
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 27

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.20 «Истиқлол рамзи». Телефильм.
9.30 «Ором». Мусиқий дастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
10.35 Инглиз тили.
11.05 «Шифокор маслаҳати».
11.15 «Мунир лаҳзалар». Адабий кўрсатув.
11.45 «Мактаблар янги ўқув йилига шайми?».
12.45 «Биз ҳиссадор бўлдик».
13.00 «Майсаранинг иши». Бадиий фильм. 1-серия.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.35 «Виждон». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мустақиллик меваси». 12 ёшли талаба.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси VI сессияси олдидан.
21.20 Буюк келажак сари. «Озодлик». Видеофильм премьераси. 2-серия.
21.50 «Оҳанглардан таралган меҳр».
22.10 «Мен Ватанни мадҳ этаман».
22.20 «Альманах-ТВ».
22.55 «Юртим жамоли».
23.15 «Замон».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Сўғдиёна».
00.40 Тунги тароналар.
00.50—01.00 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.05 «Мультфейерверк».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тошкент фавворалари». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.35

*

20.35 «Бахтим, сени куйлайди». Фильм-концерт.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.35 «Спорт-дайжест».
20.05 Эълонлар.
20.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.00 «Шукрона».
21.05 «Дипкурьер».
21.20 «Ватан — менинг тақдиримда», Молдова Мустақил деб эълон қилинганлигининг 5 йиллигига.
21.40 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
21.55 «16 эл». Немис тилида шарҳ.
22.25 Эълонлар.
22.30 «Кўркам сакура».
23.00 «Океандан океангача». USA-круиз.
23.30 Эълонлар.
23.35 «Сирдошим».
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Кўзларим сўзлар». Муҳаббат Фофурова куйлайди.
8.55 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури.
9.25 «Истиқлол маликалари».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Алифбо сабоқлари.
10.35 «Санъатга бахшида умр». Ўзбекистон халқ артисти Бекажон Раҳимова.
10.55 «Ёшлик» студияси. «Ватанпарвар».
11.25 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм.
11.40 «Камондаги қалб». Мусиқий дастур.
12.10 «Тафаккур ёлқинлари».
12.30 Болалар учун. «Бу дамлар ўхшар эртакка».
13.00 «Майсаранинг иши». Бадиий фильм. 2-серия.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Убалик мўъжизакорлар», «Зарралар оламида». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.40 «Замон билан ҳамнафас».
18.55 «Бу ёруғ оламда Ватан битта дир...».
19.00 «Оҳанглар оғушида».
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Фольклор-этнографик жамоаларининг «Зилол» телефестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси VI сессияси олдидан.
21.20 Буюк келажак сари. «Озодлик». Видеофильм премьераси 3-серия.
21.50 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.05 «Автоолам».
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Тилсим». Тележурнал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Жиззах вилояти.
00.25 Тунги тароналар.
00.40—00.50 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб..»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55—23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тошкент. Эски шаҳар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

*

18.10 — 20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Жонли сайёра».

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.20

*

21.20 Эълонлар.
21.25 «Янги қурбон». Телесериал.
22.15 — 22.20 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мульткарусель».
19.05 «Жаҳон болалари».
19.35 «Шукрона».
19.40 «Бугунги Словакия». Словакия Республикаси миллий байрамига.
20.00 Эълонлар.
20.05 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
20.55 «Тошкент оқшомида».
21.25 «Маънавият сарчашмалари».
21.55 Эълонлар.
22.00 «IV канал эксклюзиви».
22.30 Эълонлар.
22.35 «Гулшан диёрим».
23.05 «Мафтункор табиат».
23.25 «Юлдузлар жилоси».
23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Олтин мерос. «Ўлмас хазина».
9.05 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Нурли манзил».
9.25 «Томошабин мактублари».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фан — тараққиёт пойдевори».
10.15 «Инсон ва замин». Тележурнал.
10.45 «Чинор остидаги дуэль». Бадиий фильм.
11.50 «Мен ва дунё». Публицистик кўрсатув.
12.20 «Домла» видеофильми ижодкорлари билан учрашув.
12.50 «Маърифат» видеоканали.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Нонинг бутун бўлсин, элим». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.30 «Аввал иқтисод...».
18.45 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.05 Дилнавоз садолар.
19.20 «Омонлик тилаймиз!».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг VI сессиясида.
21.45 Буюк келажак сари. «Озодлик». Видеофильм премьераси. 4-серия.
22.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
22.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
22.35 «Одобнома».
22.45 Дилнавоз садолар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли кўрсатув.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Кинонигоҳ».
23.45 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тошкент. Янги шаҳар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».

* * *

18.10—20.35

*

20.35 «Шоҳсупа сари йўл».

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25—22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Менинг маҳаллам».
19.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «02» тўлқинида.
21.10 «Сеҳр».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Эколот-коктейль».
22.05 «Компьютер-ревю».
22.30 «Шукрона».
22.35 «Туманлардан ҳоли Британия».
22.55 Эълонлар.
23.00 «Кобра». Телесериал.
23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Кекса санъаткорлар концерти.
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Улар истиқлол дедилар». Адабий кўрсатув.
9.35 «Бир дунё болалармиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Аёл борки, олам мунаввар...». Публицистик кўрсатув.
10.35 Футбол майдонларида.
11.05 Т. Низом. «Учар юлдуз». Видеофильм.
12.00 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
12.40 «Истиқлол фарзандлари».
13.05 Менга сўз беринг. «Замонамиз қаҳрамонлари».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Митти юлдузлар.
18.25 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Аскарлар куйлаганда». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.35 «Синфдош».
18.55 Мутолаа.
19.05 Бизнес ҳафта якунлари.
19.15 Мустақиллик одимлари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Эртага — шанба». Махсус сони.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг VI сессиясида.
21.45 Буюк келажак сари. «Озодлик». Видеофильм премьераси. 5-серия.
22.15 «Репортаж».
22.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним!».
22.45 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 7-кўй.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Ривоят».
00.05 Мафтункор чеҳралар.
00.30 Мустақиллик одимлари.
00.40 «Хуш келибсиз!».
01.10 «Байрам арафасида». Концерт.
01.40 — 01.50 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар. ТВ-2.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Камертон».
18.45 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Уфқлар оша». Видеофильм премьераси. 1-қисм. «Муқаддима».
19.05 «Бизнес-уик». Байрам сони.
19.25 Эълонлар. ТВ-2.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар. ТВ-2.
19.55 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Уфқлар оша». Видеофильм премьераси. 2-қисм. «Йўл оғир эди».
20.25 Эълонлар. ТВ-2.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар. ТВ-2.
21.00 «Камертон».
21.05 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Уфқлар оша». Видеофильм премьераси. 3-қисм. «Журъат».
21.30 Мусиқа ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Музей». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».

***

18.15—20.35

***

20.35 «Мусиқа барча ёшдагилар учун».

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25—22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
19.30 «Учқун».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
21.00 «Шаҳрим — фахрим». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Шукрона».
21.40 «Коинот».
22.10 «Бу бўстон аро...». Махсус сони.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Америкага бир назар».
23.15 Араб эстрадаси.
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 «Ахборот».

*

8.25 «Куёш юрти».
8.30 «Асрга татигулик кун». 1991 йил. 31 август.
8.40 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Республика қўшиқ кўрик-танлови ғолибларининг концерти.
10.00 Янгиликлар.
10.10 «Куёш юрти».
10.15 «Масофага даҳлсиз алоқалар». Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов БМТ сессиясида. Видеофильм.
11.00 «Шиpу-шакар» ансамбли. Болалар учун концерт.
11.30 «Мангуликка туташ онлар». 1992 йил. 31 август.
11.55 «Куёш юрти».
12.00 Янгиликлар.
12.10 «Масхарабоз». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Ўзбекистон. Бешинчи довон». «Ўзбектелефильм» премьераси.
14.00 Янгиликлар.
14.10 «Куёш юрти».
14.15 «Мангуликка туташ онлар». 1993 йил. 31 август.
14.40 «Сиз севган қўшиқ».
15.00 «Умид чечаклари».
15.25 «Мустақиллик солномаси».
15.40 Фольклор-этнографик жамоаларининг «Зилол» телевизион фестивали.
16.10 «Куёш юрти».
16.15 «Ватанни севмоқ иймондандур».
16.45 «Мангуликка туташ онлар». 1994 йил. 31 август.
17.10 «Совға». Болалар учун.
17.30 «Мангуликка туташ онлар». 1995 йил. 31 август.
17.55 «Куёш юрти».
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Мустақиллик солномаси».
18.25 «Куёш юрти».
18.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.00 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.** МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.
21.00 «Ахборот».
21.30 «Кўнгил».
21.50 «Сурур».
22.05 «Теннис-клуб».
22.25 «Ҳайрат».
22.40 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.** МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ (такрор.).
00.40 «Эл азиз».
00.45 **«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.**
1. «Тўйлар муборак». Киноконцерт.
2. «Гуноҳ 2». Бадиий фильм. Премьера.

II

6.30 дан ЎзТВ I дастури такрорланади.

III

9.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
9.05 «Сеҳрли қалам». Болалар учун спектакль.
9.45 «Бувимни қайтаринг». Бадиий фильм.
10.55 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Иқтисодий ислоҳот йўлидан».
11.10—11.35 Дилафрўз Жабборова рақсга тушади.

***

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.55 — 20.35

*

20.35 Эълонлар.
20.40 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».
21.10 «Мусиқа барча ёшдагилар учун».
21.40 «Буюк Амир Темур васияти». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 22.00—00.40

*

00.40—00.55 «Ер қалбига қулоқ тут». Телефильм.

IV

«ЧИНОР» ВИДЕОКАНАЛИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ДАСТУРИ:

10.00 «Дидар».
10.30 «Айчурек».
11.00 «Рангинкамон».
11.30 «Безнен мирас».
12.00 «Среща». Болгар маданият маркази.
12.30 Болалар учун фильм. «Энг кичик гном».

***

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 — 21.00 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.** МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.
21.00 «Шанба оқшомида».
21.10 «Олам ва одам».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Шукрона».
22.00 «Адабий театр».
22.10 «Спорт-дайжест».
22.40 «Шукрона».
22.45 «Эсдалик учун дастхат». Байрам сони.
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 1

I

«Ўзбекистон — Ватаним маним!». Ўзбекистон телевидениеси 1 сентябрь куни соат 6.30 дан мамлакат Мустақиллигининг 5 йиллигига бағишланган байрам дастурларини томоша қилишга таклиф этади.

II

6.30 дан ЎзТВ I дастури такрорланади.

III

10.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
10.05 «Сеҳрли най». Болалар учун фильм-концерт.
10.30 «Ёр-ёр». Бадиий фильм.
11.40 — 12.10 Teлетомошабинларнинг талабларига биноан концерт.

***

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.20—21.20

*

21.20 Ўзбекистон спортчилари Атлантадаги XXVI Олимпиада ўйинларида.

*

Россия давлат телевидениеси 21.55—23.10

*

23.10 — 23.40 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Шукрона». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
9.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
10.15 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
11.00 Халқлар Дўстлиги майдонидан репортаж.
11.20 «Дипкурьер».
11.25 «Парле ву франсэ?»
11.55 Эълонлар.
12.00 Халқлар Дўстлиги майдонидан репортаж.
12.20 «Шукрона». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
12.25 «Жонли сайёра». Ўзбекистон қўриқхоналари.
12.45 «Дипкурьер».
12.50 «Чироқ». Шеърий саҳифа.
13.00 Халқлар Дўстлиги майдонидан репортаж.
13.20 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
14.50 «Оқ соя». Махсус сони.
15.20 Эълонлар.
15.25 «Дунё эшиги».
15.55 Киносалон. «Водиллик келин». Бадиий фильм.

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Телеташриф».
19.10 «Томоша» табриги.
19.40 «Чироқ». Шеърий саҳифа.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шукрона». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
20.00 «ТВ IVда етти кун».
20.20 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин!». Махсус сони.
20.50 «Дипкурьер».
20.55 Киносалон. «Интеграл». Бадиий фильм.
22.15 «Иштирок этувчилар». Махсус сони.
22.45 «Олимпиада: дадил қадамларимиз». Видеофильм премьераси.
23.15 «Дипкурьер».
23.20 «Шукрона». Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига.
23.25 Халқлар Дўстлиги майдонидан репортаж.
00.05 — 00.15 «Хайрли тун!».

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-08-74. факс: (3712) 33-08-74

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.